

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatalai:
BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postatakarékpénztári csekkzámla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4. félre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1938.

XIX. évfolyam, 15. szám.

Április hó 10

A KORMÁNYZÓ SZÓZATA

Április 3-án, vasárnap délután 6 óra 30 perckor vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, a következő rádiószózatot intézte a nemzethez:

„Magyarország volt eddig a közelmúlt években a maga szükre szabott határai közt a belső rend és nyugalom szigete. Így éreztük mi, akik benne élünk és ezt állapították meg mindazok az idegenek is, akik nálunk megfordultak.

A legutóbbi napokban azonban valami sajátságos bizonytalanság-érzés, sőt aggodalom lett urrá sokaknak a lelken és ennek a felismerése indított arra, hogy megvilágítsam a helyzetet és utat mutassak a közvéleménynek.

Hogy mi az oka annak a nyugtalanságnak és izgalomnak, amely itt sokakon erőt vett, azt józan ésszel bajos megérteni, mert erre valójában nincsen semmi ok. Ezt a nyugtalanságot csak azok a nagy nemzetközi események válthatták ki, amelyek a közelmúltban zajlottak le, de hogy ezek nálunk izgalmat idézhettek fel egyesek lelkében, az egyedül az illetők tájékozatlanságából eredhet.

A NAGY NEMZETKÖZI ESEMÉNYEK

Mert hiszen, aki tiszta fejjel és látó szemmel itéli meg az eseményeket, annak tudnia kell, hogy Ausztriának Németországgal történt egyesülése ránk nézve nem jelent mást, csak azt, hogy egy régi jó barátunk, akit a békeszerződések lehetetlen helyzetbe sodortak, egyesült egy másik régi jó barátunkkal és hűséges fegyvertársunkkal, azaz a Németországgal, mely mindig életre-halálra megbízható és szótartó szövetségese volt barátainak a történelem tanúsága szerint. Ennyi az egész, egyéb a mi szempontunkból nem történt.

Egy ilyen látszólag váratlanul, hirtelen bekövetkezett, nagy, nemzetközi esemény természetesen bizonyos megrázkódtatásokkal jár. Hogy egyeseket boldog elragadtatásba ejtett, másokban viszont régi, szép emlékek mulásán érzett, méla bánatot idézett fel, azon nem lehet csodálkozni. Egyébként azonban minket ez az egyesülés nem érint, már csak azért sem, mert csak látszólag következett be váratlanul. Az egyesülés évszázados óhaja volt a németségnek és előbb-utóbb már csak azért is meg kellett, hogy történjék, mert az osztrák nép sohasem volt hozzá szokva ilyen szűk határokhoz és nem volt szokva ahhoz sem, hogy ne legyen szava a nemzetközi kérdésekben.

Hogy ez az esemény a mi határainkon belül mégis ilyen hullámokat kavart fel, annak inkább az a magyarázata, hogy azok, akik a zavarosban szeretnek halászni, ezt az alkalmat használták fel a céljaiknak megfelelő nyugtalanság felidézésére.

Pedig ez hiábavaló kísérlet! Mert pillanatokra terjedő izgalmat rémhírek terjesztésével fel lehet idézni, de arra nézve megnyugtatható mindenkit, hogy a rendet és nyugalmat ebben az országban büntetlenül nem fogja megzavarni senki!

Nem volt könnyű ezt a nemzetet, amelyet számtalan szerencsétlen véletlennek az összejátszása, továbbá tudatlanság, sőt rosszakarat annyira sujtott és olyan koldussá tett, talpraállítani, fenyegető katasztrófáktól megóvni. Nehéz feladat volt véderejének alapját lerakni, pénzügyeit rendbehozni, főleg, mikor még a multhatatlanul szükséges egység is annyira hiányzott belőle.

A NEMZET JÖLÉTÉHEZ VEZETŐ UT

Mindez azonban Isten segítségével mégis sikerült és most végre hosszu és szorgos munkával elértük, hogy ráléphettünk arra az utra, amely a nemzet jólétéhez és boldogságához vezet.

A miniszterelnök ur nyilvánosságra hozta azt a tervét, amelyet öt év alatt, de reméljük, még gyorsabban meg fogunk valósítani és amely pótolni van hivatva sok mindent, amivel mostoha sorsunk miatt ugy honvédségünk fejlesztése, mint mélyreható szociális és gazdasági reformok terén is elmaradtunk.

Első helyen áll ezek közt honvédségünk kiépítése. Én soha nem akartam és nem akarom a jövőben sem fajomat fejjel a falnak vinni. Eleget pocskolták a magyar vért a multban, eleget omlott az ezer éven át a nyugati keresztény kultúra védelmében. Ezért vagyunk, sajnos, ilyen kevesen, pedig ötszáz évvel ezelőtt ugyanannyi magyar élt a világon, mint angol. De honvédségünk kiépítésére multhatatlanul szükségünk van azért, hogy határaink között biztonságban érezhesük magunkat, mert a reánk váró komoly építőmunkának ez a biztonságérzés egyik legfőbb feltétele.

Ezt várjuk az ötéves terv megvalósításától; de hoz ezenkívül általános jólétet is, mert munkát fog adni mindenkinek és hatalmasan meg fogja indítani az ország gazdasági vérkeringését.

Ennek a tervnek ezt a nagy jelentőségét minden jóakaratu ember megértette, elismerte és helyeselte ebben az országban, de aztán jöttek a rémhírterjesztők és néhány nap alatt iparkodtak annak reményét, bizalmat és megnyugvást keltő hatását aláítani. De hazug hírekkel csak pillanatokra lehet megzavarni a közhangulatot, mert a józan belátás, amely a mi fajunknak egyik legjobb tulajdonsága, felül kell, hogy kerekedjék a rosszakarat-szülte meséken.

A SZABADSÁG BIZTOSÍTÉKA AZ ALKOTMÁNY

Mi, magyarok szabadságszerető nép vagyunk. Nem is tudnánk élni szabadság nélkül, de visszaélni a szabadsággal nem szabad. A szabadság biztosítéka az alkotmány; de ugyanez a biztosítéka annak is, hogy az államügyek vezetéséhez csak olyan férfiak juthatnak, akik hivatottságukat és rátermettségüket kimutatták és ezzel az alkotmányos tényezők bizalmát megnyerték.

Mennyi tudás, gyakorlat, megbízhatóság, élettapasztalat, jellem-szilárdság és mennyi tehetség kell ahhoz, hogy valaki egy vezető állásban meg tudja a helyét állni! Még egy gyárüzem, egy gazdaság, vagy egy kórház vezetéséhez is különös képességek kellenek, hát még egy ország ügyeinek az intézéséhez! Nem elég, hogy valaki önmagát kinevezze világmegváltónak és frázisokkal, jelszavakkal, ügyes csomagógiával a tömegek, sőt esetleg ingatabb jellemű intelligensebb csoportokat is félre tudjon vezetni. Könnyű például földosztást ígérni, de azon nem lehet változtatni, hogy Magyarország kilencmillió holdnyi szántóföldjéből nem juthat több fejenként a kilencmillió magyarnak egy-egy holdnál. Egy hold földből pedig nem lehet megélni. De ha mindenkinek ezer holdat adhatnánk, akkor meg nem lenne, aki a földet megmunkálja.

Különbőség az emberek közt foglalkozásban, tehetségben, vagyonban és életmódban mindig volt és lesz is. Enélkül megállna az élet. Ez éppen olyan természeti törvény, mint az, hogy két egyforma veréb, de két egyforma falevél sincs a világon. Természeti törvényen pedig ember nem változtathat semmiképpen, demagóg jelszavakkal legkevésbé!

Törekednünk kell arra, hogy biztosítsuk a tisztességes megélhetést mindenkinek, aki dolgozni tud és akar, továbbá, hogy az esetekben és szűkölködőkön szeretettel és jótékony szociális intézményekkel segítsünk. Erre nézve el is követünk minden lehetőt és ennek sikeres megoldásához nagyban hozzá fog járulni az ötéves terv megvalósítása. De éppen ehhez kell a legnagyobb belső rend és nyugalom. Ennek a főfeltétele a hadsereg. Ha ez a szerv egészséges, az ország minden polgára nyugodtan élhet.

A mi népünk kitűnő katonai rátermettsége mellett a hadsereg értéke annyi, mint a tisztikar értéke. A mi tisztikarunk pedig elsőrangú.

Noha a hadseregnek ezt a jelentőségét ma mindenki ismeri és mindenki tudja, hogy a politizáló hadsereg nemcsak értéktelen, de a nemzet összessége és kivétel nélkül minden egyes polgára szempontjából is káros; mégis akadtak az utóbbi időben egyesek, akik azt hitték, hogy ezt a tisztikart is meg lehetne környékezni és politikamentes egységét meg lehetne bontani.

Ezeknek a törekvése — nyugodt vagyok — nem fog sikerülni soha. De azokat, akik bár ideális köpenybe burkoltan, mégis egyéni érvényesülésük biztosítása céljából kísérleteznek, figyelmeztetem: el a kézzel a hadsereg közeléből! A tisztikar tudja, hogy a hadsereg pártok felett csak az egész nemzeté lehet!

FORRADALMI MÓDSZEREKHEZ NYULNI — NEM ENGEDÉK!

A nemzet katonai rátermettsége mellett, a mi nehéz politikai és földrajzi helyzetünkben az is hozzájárul Magyarországot ezeréves fennmaradásához, hogy a magyar politikát mindig megbízhatóság, előkelő gondolkodás és magas erkölcs irányította. Ehhez tartjuk magunkat a jövőben is. Ettől eltérni és forradalmi módszerekhez nyulni — nem engedek.

A legfontosabb, hogy az országépítő munkából mindenki iparkodjék a maga részét kivenni azon a helyen, ahová hivatása rendelte. Nem először hangoztatom, hogy mennyire fontos lenne, ha értékes magyar fiatalágunk legyőzné azokat az üres előítéleteket, amelyek a kereskedelmi és általában az üzleti pályáktól visszatartják és megmutatná, hogy erre is megvan a rátermettsége.

A nagy nyugati államok fiaiban sohasem volt meg az a nagy idegenkedés az ipari, kereskedelmi és pénzügyi pályáktól, mint bennünk, magyarokban. Ott ebben a tekintetben jóval előbbre vannak, nekünk azonban még sok ezen a téren a tanulnivalónk. De csak hozzá kell kezdeni, szívvel-lélekkel, szorgalommal kell dolgozni és a siker nem maradhat el! A népek boldogulásának egyik leghathatósabb eszköze a kereskedelem. Kivétel nélkül minden gazdag, boldog és hatalmas nemzet a kereskedelmi hajózásnak köszönhetette és köszönheti felvirágzását. Gondoljunk a föníciaiakra, Kartágóra, Athénre, a normannokra, a spanyolokra, Velencére, Hollandiára és Angliára. Ez az ut előttünk is nyitva áll, mert szabadkikötőnket a Közél-Kelet kereskedelmének központjává tehetjük és ezzel a jót és gazdagság forrását nyithatjuk meg a nemzet számára. Ehhez azonban munka kell! Becsületes, komoly munka, sőt a munka szeretete. Itt van a helyzet kulcsa és csak itt, nem pedig az utcán és demagóg szólamokban.

Különösen fontos ennek a belátása ma, mikor külpolitikailag is kezd a helyzet lassacskán tisztulni. A Népszövetség elvesztette korábbi jelentőségét az európai politikában. Egy ideális Népszövetségnek a feladata a háború okainak a kiküszöbölése lenne, a viszonyok újból való rendezése által, mert az igazságtalanság talajában béke nem virágozhatik. Minthogy azonban a Népszövetség ezt a feladatát mindeddig nem teljesítette, az elrendezés folyamata megindult a Népszövetség nélkül is.

NYUGALOMRA ÉS BIZALOMRA VAN

SZÜKSÉG

A helyzetet azonban helyesen csak az ítélni meg, aki teljesen tisztában van a viszonyokkal, ismeri a tényállást, tájékozva van mindenről, vagyis akinek a kezében a szálak összefutnak. A nagyközönység nem tudhatja, hogy mi történik, mi nem, tehát legokosabban teszi, ha a felelős kormányzatban, amelyről nem teheti fel, hogy tájékozatlan, éppen úgy megbízik, mint én. A parlamenti életben a mindenkori ellenzék feladata a bírálat és az ellenőrzés. Erre szükség is van. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az ellenzéknek kötelessége a jóra is azt mondani, hogy rossz, ha az a kormánytól ered.

Hogy a tervbevett, áldozatokkal járó, hatalmas, országépítő munkát elvégezhessük és az meg is hozza azt a nagy fellendülést, amit várunk tőle, ahhoz ugy a politikai, mint a gazdasági életben nyugalomra és bizalomra van szükség. Ilyen kis ország ilyen nagy feladatot csak komoly összetartással képes megoldani. Súlyosan vét hazája ellen mindenki, aki ezekben az időkben az egységet megbontva széthúzásra izgat és a nemzet boldogulása helyett a maga egyéni érvényesülését keresi.

Meg kell szünnie annak ebben az országban, hogy mindenki jót formáljon a külpolitika irányításához és a belső nyugalomra és bizalomra is zavarni merje. Összetartás nélkül nincs fegyelem, fegyelem nélkül még egy kis tüzet sem lehet vezetni, nem hogy egy országot.

Mindezt azért tartottam szükségesnek elmondani, hogy a nyugalmat továbbra is biztosítsam! De szükségesnek tartottam azért is, hogy azokat, akik itt akármiféle irányban nyugtalanságot és egyenlenséget próbálnak szítani, figyelmeztessem a szigorú következményekre. Egyszer már megmutattuk, 1919 után, hogy a rendbontó elemektől meg tudjuk tisztítani hazánkat és nemzetünket és most is biztosíthatom az országot, hogy abból, amit akkor tudtunk, nem felejtettünk el semmit sem! Én csak magyar elküzdéseket ismerek és türetek és csak törvényes eszközökkel ezeknek a céloknak az elérésére! Bizom abban, hogy ha összefogunk, Isten is meg fog bennünket segíteni!"

Súlyos véraldozattal, soha nem pótolható értékek elvesztésével fizetett a multban Magyarország azért, mert sorsa a nyugati keresztény kultúra keleti védőjévé avatta, de ugyanakkor azzal sújtotta nemzetünket, hogy a legnehezebb időkben nem tudta önmagát megalálni; erejét megosztotta a külső ellenséggel és az önmagával való viaskodás között. Most, amikor megint ugyancsak forr az Európát, sőt az egész világot átformáló történelem katalana, amikor újra be kell igazolnia a magyarnak az egész világ színe előtt, hogy nagy történelmi hivatásának még mindig eleget tud tenni, hogy le akarja és le is tudja rakni a második ezerév alapjait, már-már újra felütötte fejét a „turáni átok."

Az ország sorsáért felelős férfiak felismerték az idők szavát és lökéletesen kidolgozott tervet terjesztettek a nemzet elé, amelyet felhívtak, hogy — ezáltal nem karddal és vérrel, hanem becsületes munkával, alkotó összefogással és áldozatos hittel — vegyen részt az új honalapítás munkájában.

És ezekben a történelmi napokban egyesek rémhírek terjesztésével kísérelték megintani a nemzet önbizalmát és meghiúsítani a terv keresztülvitelét, amelynek megvalósulását pedig nemcsak jövőnk, de jelenünk is függ... Már-már bizonytalanság, nyugta-

lanság lett urrá, amikor — április hó 3-án, délután — a rádióban felcsendültek Magyarország kormányzójának mélyen átgondolt, klasszikus veretű szavai. Az egész ország népének szíve-dobbanása csendült meg a magyar államfő hangjában: megnyugtatta az aggodalmaskodókat, erőlyesen leintette a maguk személyét és egyéni érdekeit az egyetemes szempontok elé helyezte; hitet adott a kicsinyhitűeknek és megfélézte a zabolátlanokat: azaz szavával elejét vette annak, hogy az ezerév alatt megfogyott, de eddig még mindig újra talpraállott és a világháború veresztése után lábadozó nemzetet erőre vehessen a könnyen végzetessé válható „turáni átok..."

Hálás szívvel, megacélosodott lélekkel indul el a magyarság hön szerett vezére mögött felsorakozva; hiszen ő volt, aki már egyszer — a vörös veszedelem után — visszaadta a nemzet hitét, bizalmát és életlehetőségét. És most is, egyetlen mondatban megadta a jelszót, amely az új ezerév küszöbén átsegíti a magyarságot:

„Ha összefogunk, Isten is meg fog bennünket segíteni!" — mondotta szózatában Horthy Miklós... És amikor ezt a gyönyörű mondatot hallottuk, szívünkbe dobbant az országalapító szent király örökérvényű mondata:

„Ha Isten velünk, ki ellenünk..."

A szózat lenyűgöző hatása

Lelkes várakozás előzte meg a kormányzó szózatát. Városban és falun, palotákban és bogárhátú kis házakban ünnepies csendben ülték körül a magyarok a rádiót, várva, hogy felcsendüljön benne a legelső magyar ember érces hangja.

És mialatt az ország népe ünneplő lélekkel, hódoló érzésekkel készült a kormányzó szózat meghallgatására, fent a budai várban felszerelték a mikrofont és a szükséges berendezést. Azután felhangzott a szózat, Budapest és a vidéken is elnéptelenedtek az utcák, mindenki sietett haza, vagy egy olyan nyilvános helyiségbe, egyesületbe, ahol hangszórókon közvetítették a kormányzó beszédét.

Alig félórával a beszéd elhang-

zása után, ismét hangosak lettek a fővárosi utcák; a lapok rendkívüli kiadásokban közölték a beszéd teljes szövegét. A közönség valóságos szétkapkodta az apostoli erejű beszédet tartalmazó újságokat.

A beszédnek valóban páratlanul lenyűgöző hatása volt. Ez a hatás meggyőzően fejezi ki azt a nagy szeretetet és bizalmat, amellyel a nemzet a kormányzó iránt viselkedik. Emberek, akiket órákkal előbb még teljesen leköttött saját egyéni bajuk, gondjuk; mások, akiket aggasztottak a rémhírek; csillogó szemmel beszélték meg egymással a hallottakat. A politikai életben helyreállt a nyugodt légkör, a gazdasági életben pedig hirtelen lendület nyilatkozott meg.

Külön kell még beszámolnunk arról, hogy az egész kulturvilág hatalmas tényezői és hírlapjai a legnagyobb elismeréssel és melegséggel emlékeztek meg a magyar államfő

beszédéről és a beszéd kapcsán Magyarországáról, amely továbbra is a rend, a béke és a nyugalom európai maradványává, hányódó Európa közepének keleti sarkában...

A HÉT POLITIKAJA

Képviselőház

A képviselőház nyugodt légkörben folytatja a választójogi javaslat vitáját. A Ház március 31-iki ülésén Sztranyay-Székely Sándor elnök bejelentette, hogy indítvány érkezett be a választójogi törvényjavaslatnak nyolcórás üléseken való tárgyalására. Az április elsejéi ülés egyhangulag magáévá tette az indítványt és így már ezen a napon nyolc órán át ült együtt a képviselőház.

Az április elsejéi ülés keretében Darányi Kálmán miniszterelnök nyilatkozott a legutóbbi napokban elterjedt különféle rémhírekről.

A miniszterelnök beszéde bevezető részében megállapította, hogy a választójogi javaslat kapcsán elhangzott felszólalások egyértelműen helyesléssel fogadták a tikkossághoz vezető és a választások tisztaságának biztosítására vonatkozó intézkedéseket. Válaszolt ezután az elhangzott módosítói indítványokra és leszegzte, hogy a javaslatot ki kell próbálni és a tapasztalatok alapján — szükség esetén — novelláris uton módosítani. A miniszterelnök ezután az általános politikai kérdésekre tért rá. Megállapította, hogy — szinte kizárólag a fővárosban — az utóbbi hetekben nagyfokú idegesség mutatkozik. Semmi okot sem lát erre az idegességre, amint hogy a tenyészállatvásár során Budapesten megfordult nagyszámú gazdaközönység sem mutatta az idegességnek semmi jelét. A kormány nyugodtan végzi felelősségteljes munkáját és ennek az építőmunkának sikerét nem veszélyeztetheti semmiféle mesterségesen szított idegesség. A kormány megfelelő intézkedésekkel elejét fogja venni annak, hogy a győri program megvalósítását veszélyeztethessék, vagy hogy a terv megvalósítása során a spekuláció visszaéléseket követhessen el. Végül kijelentette a miniszterelnök, hogy a kormány a zavarosban halászni akarókat és felforgatásra törekvőket a legerélyesebb intézkedésekkel fogja letéríteni.

A Ház és az ország közvéleménye a legnagyobb megnyugvással fogadta a kormányelnök nyilatkozatát.

Az április 4-iki ülésen Eckhardt Tibor szövege a választójogi javaslatához. Beszéde során rámutatott arra, hogy a német szomszédság nem veszélyeztet, hanem előnyt jelent az országra. A magyar belpolitikájának ma is a szegedi programot tekintik.

Az elhangzott felszólalások után Székely-Székely belügyminiszter monddta el a vitázó beszédét, amelyben hangsúlyozta, hogy a törvényjavaslat benyújtásával a kormány a népakarat kifejezésére jutását kívánta lehetővé tenni, hogy így az ország igazi többségének akaratnyilvánítása érvényesüljön. A miniszter részletesen foglalkozott az egyes felszólalásokkal, különösen Bethlen István gróf, Eckhardt Tibor és Rassy Károly választójogi beszédeinek azokkal a részeivel, amelyek közrendezeti kérdésekre vonatkoztak, az észlelt szélsőséges mozgólódások és rémhírek kapcsán. A belügyminiszter hangsúlyozta, hogy a közrend és biztonság fenntartásáról minden eszközzel gondoskodni fog a kormány; egyébként a kormányzó április 3-iki

beszéde után, feleslegesnek tartja a kérdéssel bővebben foglalkozni.

A miniszter beszéde után a Ház a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta, majd megkezdte a részletes vitát. A részletes vita során több módosítást fogadtak el; ezek közül nagyobb jelentősége annak van, amely szerint Budapesten és a törvényhatósági, valamint megyei városokban ezer, a nagy- és kisközségekben pedig 600-nál több választó nem lesz egy körzetben. Elhatározták továbbá, hogy nem lesznek pótképviselők.

Az április 5-iki ülésen a nők választójogára vonatkozó szakaszt úgy módosították, hogy nemcsak a saját keresetükből él, hanem az önálló jövedelemmel bíró férjjel házasságban élő nők is kapnak aktív választójogot, a középiskolát végzett nők pedig 30 helyett már 26 éves korukban szavazhatnak. Passzív választójogot nyer az az asszony, akinek férje élethivatalosszerűen foglalkozással bír. További módosítás, hogy a jelölt köteles politikai pártja célkitűzéseit is ismertetni.

Az április 6-iki ülésen elfogadott módosítások szerint több jelölt esetén az nyeri el a mandátumot, aki a szavazatok negyven százalékát kapja meg; a petíciós költségeket három ezer pengő helyett ezer pengőben állapították meg.

Az interpellációk tárgyalása során Darányi Kálmán miniszterelnök egy felszólalásra válaszolva, kijelentette, hogy Imrédy Bélának a Nemzeti Banknál betöltött elnöki tisztsége nem összeférhetetlen a miniszterséggel; mindkét állást az államfő és a kormány bizalmából tölti be és miniszteri állásúként külön fizetésben nem részesül.

A husvét szünet előtt utolsó ülését április 8-án tartja a Ház

Mikecz miniszter beszámolója Cegléden

Mikecz Ödön igazságügyminiszter választókerülete lelkes ünnepelté abból az alkalomból, hogy április hó 3-án beszámolóbeszédet mondott. Az ünnepies alkalomra az igazságügyminisztert számos országgyűlési képviselő kísérte el. Tasnádi Nagy Andrással, a NEP országos elnökével az élen.

Az első szónok Tasnádi Nagy András volt. Beszédében bejelentette, hogy a kormány a leggyorsabb tempóban fogja a győri programot megvalósítani. A nagy tiszszéssel fogadott beszéd után, Mikecz Ödön beszámolója következett. Beszámolóbeszédében foglalkozott valamennyi időszerű kérdéssel és hangsúlyozta azt, hogy a nemzeti haderő a magyar függetlenség legfőbb biztosítója és a nemzet egysége voltának kifejezője. Majd méltatva a kormány által megvalósított közjogi reformok jelentőségét, részletesen foglalkozott a megoldásra váró szociális vonatkozású kérdésekkel is.

Helyreáll az államháztartás egyensúlya

Darányi Kálmán miniszterelnök a képviselőház április 5-iki ülésén nyújtotta be az 1936—37. évi zárszámadást, amely az állam háztartásának komoly javulásáról ad számot. Az 1929—30-iki költségvetési év óta ez az első olyan zárszámadás, amely felesleget mutat ki. A zárszámadás 8.1 millió pengős pénzüri felesleget mutat ki, amelyhez hozzászámítva 33.5 millió pengős kölcsönbevételt, az államháztartás bevételi többlete 41.6

millió pengő. Ilyenformán az államháztartás egyensúlya helyreállítottának tekinthető.

Értekezlet a Nemzeti Egység Pártjában

A Nemzeti Egység Pártja március 31-én értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a párt a jövőben minden vármegyében megyei nagyválasztmányi ülést fog tartani. Tasnádi Nagy András elnök javaslatára ezután az értekezlet megválasztotta a záradékos tanulmányozására kiküldött tizennégytagú bizottság tagjait.

A földművelésügyi minisztert ünnepelte a kiskunhalasi gazdaggyűlés

Marschall Ferenc dr. földművelésügyi miniszter április 2-án választókerületében, Jánoshalomra érkezett, hogy miniszterré történt kinevezése alkalmával választói üdvözlőt fogadjon. A miniszter tiszteletére a jánoshalmai kaszinóban rendezett társasvacsorán hangoztatta, hogy a kormány arra törekszik, hogy

kishaszonbérletek útján minél jobban megerősítse a kisémberekét.

Vasárnap, április 3-án, a miniszter, több országgyűlési képviselő és Pest vármegye főispánja kíséretében, Kiskunhalasra látogatott, ahol résztvett a Halasi Gazdasági Egyesület és Kiskunhalas városa által rendezett gazdanagygyűlésen, amelyet a színházban tartottak meg.

A színházat zsuflóság megtöltő közönség lelkes ünneplése után kezdte meg a miniszter nagyjelentőségű beszédét, amelyben rámutatott arra, hogy

az ország rendjét, nyugalomát a dolgát kötelességtudóan végző háromezeröttszáz magyar falu népe biztosítja.

Ez a leghatalmasabb magyar politika, mert ez a termelés, amely biztosítja a nemzet mindennapi kenyereit.

A miniszter ezután részletezte az agrártermelés, különösen a buzatermelés egységesítésére terén a legutóbbi években elért eredményeket. Bejelentette, hogy a kormány a tengeri termelés egységesítésére terén is tevékenykedik és az idén oszt ki először szélesebb keretek közt egységes és

Intézkedések a száj- és körömfájás behurcolása ellen

A földművelésügyi miniszter a ragadós száj- és körömfájásnak Cseh-szlovákiában, a magyar határ közelében történt fellépése folytán elrendelte, hogy a magyar-cseh-szlovák határ mentén, Győr, Moson és Pozsony, valamint Komárom és Esztergom vármegyeikben és Győr városban megfigyelési kerület alakítsanak. A rendelet felhívja a felsorolt törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy a megfigyelési kerület megalkotása és a megfigyelési kerülettel kapcsolatos rendelkezések végrehajtása iránt haladéktalanul intézkedjenek.

minőségi roszvetőmagot. Hangsúlyozta az állattenyésztés fontosságát; a műtrágyák használatának előnyét és a gyümölcsstermelésnek a kártevők elleni védelméről beszélt. Végül rámutatott az öregsgégi biztosításról szóló törvényjavaslat jelentőségére, megállapítva,

hogy már a jövő év elején 75.000 öreg mezőgazdasági munkás részesül ennek a törvénynek az áldásában.

— Magyar szívem lelkesedését és szeretetét hoztam nektek, — fejezte be óriási lelkesedéssel fogadott beszédét a miniszter — adjatok ehhez ti is lelkesedéteket és összefogástokat, mert e két tényező egybevetésével a földművelésügyi tárcából honvédelmi tárca is lehet.

A miniszter után, a lelkes éljenzés és taps csillapultával, vitéz Petneházy Antal iparügyi államtitkár arról beszélt, hogy a gazdasági egyensúly érdekében ipari termelésre is szükség van, majd Teleki Mihály gróf hangoztatta a termelési ágak közti összhang szükségességét. Máté Imre dr., az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója,

a mezőgazdaság részére a termelési költségekkel arányban álló árakat sürgetett

és hangsúlyozta a gazdák összefogásának és szervezkedésének fontosságát. Konkoly-Thege Sándornak, az OMGE főtitkárának és Egyed István gazdálkodónak felszólalásával ért véget a pompásan sikerült nagygyűlés.

Az elmúlt hétket legfontosabb, a világpolitikát leginkább foglalkoztató eseménye kétségtelenül a kedvező mederben folyó angol-olasz tanácskozás ügye volt. Az angol-olasz egyezmény — amely magában foglalja Olaszország abessziniai hódításának elismertetését, az abessziniai olasz-angol határok módosítása mellett — néhány napon belül aláírják. Hir szerint az egyezmény után az angol és az olasz király kölcsönösen megátogatják egymást. Olaszországnak abessziniai hódítását egyébként Görögország is, Törökország is elismerték.

A volt Ausztriában erős ütemben folyik az április 10-re kitűzött népszavazás előkészítése; Hitler vezér és kancellár az egész hetet a volt Ausztria területén töltötte propaganda-körúton...

Franciaországban a válságos helyzet tovább tart; állandó lappangó kormányválság van és a bonyolódott

helyzetből valamennyi kibontakozást kereső Blum miniszterelnök pénzügyi javaslatai miatt a kamarában viharos, sőt botrányos jelenetek játszódtak le.

Romániában új közigazgatási törvényt készítettek, amely az országot hét kerületre osztja, megszüntetve az eddigi erdélyi, besszarabiai határokat és megyebeosztást.

Spanyolországban Francoék folytatják diadalutjukat; a megvert vörösek ezrei menekülnek át a francia határokon. A nemzeti csapatok újból megkezdtek Madrid ostromát.

Romániában páratlan botrány tört ki: a hatóságok egy nagyarányú aranyesempészési ügyben indítottak nyomozást. A vizsgálat során kiderült, hogy a csempészésben előlék közlelt férfiak is szerepeltek. Több előléköltséget letartóztattak. Budágon követ, a régensnatacs volt tagjának fia, kihallgatása után öngyilkosságot követett el.

A szent önzés...

Csongrádvármegye közgazgatási tisztviselőinek és orvosainak ötven tagu csoportja az elmúlt héten megtekintette az Országos Közegészségügyi Intézetet. Johan Béla belügyminiszteri államtitkár üdvözlő szavaiban többek között a következőket mondotta:

— A kormány állandóan hangsúlyozta a szociális kérdések fontosságát. A nép szociális támogatása ma már nemcsak altruizmus, hanem egoizmus (önzés) is, mert nem közömbös senkire, hogy a nép megelégedett legyen és boldogságban éljen. Ma már nem falukutatókra van szükség, mert a falukutatás már túl vagyunk, hanem most már segíteni kell a falu helyzetén. A falu helyzetét ma már nem kutatni, hanem a segítséget folytatni kell.

Az államtitkár ur szavai fején találták a szöveget. Nincs is senki, aki több joggal és nagyobb eréllyel kívánhatná az intézményes és minden kérdésre egyaránt kiterjeszkedő falusegítséget, mint éppen ő, aki már eddig is felbecsülhetetlen munkát végzett ezen a téren.

**Antal István dr. —
államtitkár**

A kormányzó április hó 2-án, az igazságügyminiszter előterjesztésére, Antal István dr. volt államtitkár, országgyűlési képviselő államtitkárrá kinevezte.

Antal István dr.-nak igazságügyi államtitkárrá történt újbóli kinevezése az ország közvéleményében osztatlan örömet keltett. Köztudomású ugyanis, hogy néhai Gömbös Gyula miniszterelnöksége alatt esztendőkönt, mint a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője, majd, amikor ottál a tisztségétől megvált, mint igazságügyi államtitkár fejtett ki nagyértékű munkásságot. A legutóbbi két esztendő alatt pedig mint országgyűlési képviselő állította a nemzet szolgálatába kivételes jogási felkészültségét, szónoki készségét és tehetségét. Nagy értéke Antal István dr. a magyar szövetkezeti mozgalomnak is, amelyet közéleti munkássága egész idejében, a mozgalom különböző orbhelyein mindenkor nagy odaadással és lelkesedéssel szolgált. Antal István dr. bensőséges fajtaszeretettől és ügybuzgóságtól áthatott munkásságát nagyra értékelt a Falu-Gazdaszövetség is, amelynek Antal István dr. régideje tevékeny igazgató-választmányi tagja. És a falusi nép sohasem tévesztette szem elől, hogy Antal István dr. közérdekű működésének eredményeiben és előnyeiben mindig és legelső sorban a magyar falvak népe részesedett.

Minden gazdának létérdeke, hogy védekezze a kórházi szerekkel.

Patkány és egér ellen:
PURITAS patkányirtó.
Sváb és ruszinrovarok, háziállatok tetvesége ellen:
PURITAS rovarirtó por.
Poloska, légy, bolha, moly, sváb és csótányrovarok ellen:
PURITAS rovarirtó folyadék.
Létük ellen:
PURITAS-féle GRYLTOX.
Bőr- és tőgy ápolására:
PURITAS fertőtlenítő fejbázi.
Állami intézményeknél, uradalomnál évek óta bevezetett kórházi szerek. Főelártsító: **IFJ. AULITZKY OTTÓ** vegyszerkereskedő Budapest, VII., Dohány-u. 84. szám. Árlap ingyen. Kereskedőknek engedély.

Felépül az első tanyai gyermek-internátus

Április elsején nagyjelentőségű minisztertanácsra gyűltek egybe a kormány tagjai. A kiadott jelentés azt igazolja, hogy a kormány hatalmas tempóval dolgozik a *győri program megvalósításán* és általában a gazdasági és társadalmi kérdések megoldásán. *Reményi-Schneller* Lajos pénzügyminiszter a minisztertanácsban bejelentette, hogy a minisztertanács gazdasági bizottsága a *vagyondáról szóló törvényjavaslatot végleges formába öntötte* és hozzájárulást céljából megküldötte az érdekelteknek.

Ezt követően *Hóman* Bálint kultuszminiszter bemutatta az *első tanyai internátus építkezésének tervét*. A legelső tanyai internátus Bihar vármegyében, *Komádán* épül fel. Az internátusnak a tanyai élet kulturális és nevelési szempontjából beláthatatlan jelentősége van, mert ebben és a később megépülő hasonló inter-

nátusokban lakhatnak majd és részesülnek oktatásban azok a tanyai gyerekek, akik idáig a legnagyobb távú idején csak a szinte járhatatlan utakon keresztül tudták az iskolát megközelíteni.

A minisztertanács által letárgyalt igen fontos kérdések között szerepelt *Imrédy* Béla közgazdasági miniszter fontos jelentése a magyar-német gazdasági bizottság tárgyalásainak anyagáról.

Halla Aurél iparügyi miniszteriumi államtitkár az *árelenőrzés hatályosabbá tételét* célzó rendeletet ismertette. A kormány a rendelettel kapcsolatban minden olyan intézkedésnek a legszigorúbb érvényt szerez, amely az esetleges drágítás letörésére alkalmas. Sor kerülhet arra is, hogy a kormány *árkormánybiztost* nevez ki, aki az árkérdésben teljes jogu felhatalmazást kap.

Csehszlovákia súlyos válsága

Két hónappal ezelőtt *Ausztria* sorsa állott az európai politika középpontjában. Azóta ez a kérdés elintéződött: ma már alig beszélnek róla, és mint izgató probléma mindenestire megszűnt lenni és lassan mindenki napirendre tér felette.

Ez időszakra a cseh köztársaság helyzete tartja lézása állapotban a nemzetközi politikát.

Egészen más kérdés az, mint volt osztrák szomszédunk. *Ausztriát* a békeszerződések nyomorították meg és tették sok tekintetben életképtelen állammá. *Csehszlovákia* a békeszerződésnek köszönheti létét, de belső helyzetének roppant fogyatékosait is. Ez az ezer kilométer hosszú, általában megnúlt állam hatványozottan terhes mindazoktól a hibáktól, amelyek miatt husz évvel ezelőtt az osztrák-magyar monarchiát feldarabolták

Csehszlovák lakosságának csak 45%-ka tartozik az „uralkodó” néphez, 55%-ka nemzetiségű.

3 1/2 millió német, 2 millió tót, 1 millió magyar és 1 millió rutén, lengyel stb., tehát 7 1/2 millió idegen nép áll szemben 6 1/2 millió cseh-morvával, akik korlátlan urai és kormányzói a többségnek. Hiába kötelezték a szerződések ezt a tökéletlen államalkotmányt arra, hogy az erőszakosan és akaratuk ellenére belékönyösített nemzetiségeknek biztosítsa azokat a jogokat, amelyek népi jellegük fenntartásához szükségesek: a csehek ravaszszággal és erőszakkal husz éven át kijátszották azokat a

kötelezettségeket, nem adták meg a tótok és rutének autonómiáját, a magyarok, németek és lengyelek kulturális jogait.

Most aztán, — úgy látszik — megért az idő arra, amikor egyszerre jelentkeznek a csehek szerencsétlen politikájának következményei. Minden oldalról azok a nemzetek veszik körül (magyar, német, lengyel), amelyeknek fiait oly kegyetlenül elnyomta két évtizeden keresztül és

el vannak szánva arra, hogy nem tűrjék tovább a csehek eddigi politikájának folytatását.

De meggondolták magukat a nemzetiségek is és egyöntetűen követelik azoknak a jogoknak haladéktalan elismerését, amelyek teljesítésére a csehek kötelezettséget vállaltak. A helyzet súlyos, mert a csehek a helyzet, hogy a nemzetiségek megbékítésére törekednének, külső segítség után kutatnak és csak egészen jelentéktelen, inkább formai engedelményekre hajlandók. Ezek azonban nem elégítik ki többé az ottani nemzetiségeket. Könnyen kenyértörésre kerülhet a sor, annál is inkább, mert

Csehszlovákia külső segítségét sehonnan sem várhat.

Anglia nem hajlandó kötelezettséget vállalni Csehszlovák határainak épségéért s úgy látszik, hogy Franciaország is hajlik ezen álláspont felé. Csehszlovák elszigetelődött és magára maradt: belül elégedetlen az idegen népiségű többséggel, kívül körülzárva magától elidegenített nemzetekkel. Ez a szörnyülött állam megérdemli sorsát.

BESZÉLŐ SZÁMOK

Csonkamagyarország lakosainak száma 8,991.179 fő. Ezzel szemben szomszédaink lélekszáma a következőképpen alakul:

Németország	73,863.000 fő
Cseh-Szlovákia	15,187.000 fő
Románia	19,423.000 fő
Jugoszlávia	15,174.000 fő

Gazdák figyelem!

HÖRSZÖG kifogását díjmentesen elvállalom ott, ahol az elmúlt év őszén sok kárt okozott és nagyobb mértékben el volt szaporodva; holdankint legalább 4–5 lyuk. Érdelődők irjanak **ELFENBEIN BÉLA**, Balmazújváros címre. **Tízéves gyakorlat.**

PAPRIKA viszont-eladásra

kiloja: csipősségmentes 4.40; csemege 4.20; édes 3.80; fétescs 3.10; róza 2.40; erős 1.40 pengő. Szállítás utánvétel, vagy pénz előre. Szállítja:

Kozma János paprikanagykereskedő, Bátya, Pest megye.
Minőségért felelősséget vállalok.

December 31-ig kérhető a Károly csapat-kereszt igazolása

Mint ismeretes, az ez év januárban kihirdetésre került 1938. évi IV. törvények értelmében a *tűzharcosminőség* a *Károly-csapatkereszt* igazolást bírta állapítja meg. A honvédelmi miniszter — nehogy egyes tűzharcosok az öket megillető előnyöktől elessenek — még egy ízben alkalmat kíván adni a *Károly-csapatkeresztre* való igényjogosultság utólagos beigazolására. E célból a *Károly-csapatkeresztre* való igényjogosultság utólagos elismerése iránti kérelmek előterjesztésére az ez év április 1-től december 31-ig terjedő időtartamot tűzte ki. A közügyi előljárások és a városi polgármesteri hivatalok — Budapestben a kerületi előljárások — az érdekelteknek minden tekintetben kellő tájékoztatást és utmutatást adnak és díjtalanul kiszolgáltadják a kérvényhez csatolandó, pontosan kitöltendő kérdőívet is.

Tűzvész pusztított Arnót községben

Április elsejére virradó éjszaka borzalmas tűzvész pusztított a borsodmegyei *Arnót* községben. *Oszázesen 18 lakóház és 40 gazdasági épület égett le.* Nagymennyiségű gabona- és takarmánykészlet is megsemmisült, ezenkívül igen sok állat is a tűz martaléka lett. Emberéletben nem esett kár. Az egész környégre felbecsülése még folyik, de valószínűleg meghaladja a 150.000 pengőt.

A tűzet gyújtogatás okozta. A csendőrség örízetbe vett egy gazdát, mert alaposan gyanúsítható a gyújtogatással. *Boybély-Maczky* Emil főispán ezer pengő gyorssegélyt osztott ki a szerencsétlenül jártaknak.

Magyaros divatbemutató

Vasárnap, április 3-án, magyaros divatbemutató volt az Operaházban, amelyet az előkelő világ hölgyei tartottak. A bemutatót a kormányzói párral az élén a társadalom kiválóságai is végigszemlélték. A műsor keretében a magyar népművészet csodaszép alkotásaiban gyönyörködhetek a lelkes és elragadtatott nézők. A bemutató valóban kor- és időszertű volt. A régi magyar viseletek felújítása nemcsak a *Gyöngyösbokréta* falusi leányainak és menyecskeinek hazafias feladata, hanem még inkább az a társadalom vezető rétegi hölgyeinek, akiknek minden anyagi eszközük megvan arra, hogy a magyar népi művészetet támogassák, s ezzel a drága külföldi divatárakat visszaszorítsák. A bemutató igen nagy sikert aratott az a zöld estélyi ruha, amelyet vitéz nagybánya *Horthy* Miklósné az eucharisztikus év nagy társadalmi eseményein viselni fog. Reméljük hogy a főmeltóságú asszony példája nyomán, magyar hölgyeket fognak látni a hozzáink érkező külföldiek, az eddigi díszes nemzetközi dámák helyett.

Alkalmi vétel!

Felszámolás folytán rendkívül olcsó áron kapható még néhány értékteljes kiváló, magas gyapjuhazamu, d'nyerles angora tenyészbak. „Hunnia” Angoratenyészet, Vác, Althann-utca 2. Válaszbélyeg.

Olasz gazdák Budapesten

Tisztelgő látogatás Marschall Ferenc miniszternél és Mayer Jánosnál, a Falu-Gazdaszövetség elnökénél

A mezőgazdasági kiállítás megtekintésére Edmondo Rossoni olasz földművelésügyi miniszter négytagú küldöttségét küldött ki, melynek tagjai voltak: Mario Mariani h. államtitkár, Festa Campanile gazdasági főigazgató, Giordani képviselő és Fernando Pagani, az olasz földbirtokosok országos szervezetének vezetője.

A küldöttség vezetője: Mariani, táviratban kérte a Falu-Gazdaszövetséget és Szekeres László dr. h. igazgatót, — akikhez egyébként régi baráti kötelékek fűzik a küldöttség tagjait — hogy magyarországi tartózkodásuk alatt legyenek segítségükre. A Szövetség készséggel vállalta ezt a feladatot s mindent elkövetett, hogy az olasz mezőgazdasági irányítói minél alaposabban megtekinthessék mindazokat a magyar intézményeket, amelyek népünk egyszerű mezőgazdasági felkészültségét igazolják.

A mezőgazdasági kiállítás valóságban bárumikra jött a falu-gazdaszövetség és Szekeres László dr. h. igazgatót, — akikhez egyébként régi baráti kötelékek fűzik a küldöttség tagjait — hogy magyarországi tartózkodásuk alatt legyenek segítségükre. A Szövetség készséggel vállalta ezt a feladatot s mindent elkövetett, hogy az olasz mezőgazdasági irányítói minél alaposabban megtekinthessék mindazokat a magyar intézményeket, amelyek népünk egyszerű mezőgazdasági felkészültségét igazolják.

A magyar és olasz nép evszázados barátsága

A kiállítás megtekintése után az olasz küldöttség Szekeres László h. igazgató vezetésével tisztelgő látogatást tett Marschall Ferenc földművelésügyi miniszternél, aki hosszabb beszélgetésben köszöntötte az olasz földművelésügyi társadalom képviselőit. Hangsúlyozta a miniszter, hogy az olasz-magyar mezőgazdasági életet nemcsak barátság és gazdasági, hanem történelmi kapcsolatok is összekötik, amelyek mindakét nép evszázadokon át alapozott meg. Mindakét földművelő nemzet, amelynek a földből kell kivételesen mindazt, amire a nemzetnek, családoknak és az egyéneknek szüksége van. A továbbiak során utalt a miniszter arra, hogy a magyar élniakarás és szak tudás valósággal csodákat művelt az utóbbi husz esztendőben ezen a megcsontított földön, amelynek elzáróját erősen megcsapantotta az igazságtalan trianoni békeszerződés. Végül köszöntötte a fascista Itália nagy vezérét, Mussolini-t, valamint Edmondo Rossoni földművelési minisztert és az egész olasz földművelés-társadalmat azzal, hogy a gazdalfjakon keresztül még jobban

igyekezzünk kimélyíteni nemzetünk között a barátságot.

Az olasz küldöttség nevében Mariani h. államtitkár válaszolt. Megköszönte Marschall miniszter baráti szavait és azt hangsúlyozta, hogy „mi a mezőgazdasági élet terén sem vagyunk konkurensok, hanem barátok. Minden olasz, aki Magyarországra jön, tudatában van annak, hogy a magyar mezőgazdaság magas fokú áll és iskolapéldául szolgálhat más nemzetek számára. Az olasz nemzet fiai szívesen jönnek Magyarországra, mert, úgy érzik itt magukat, mint testvér a testvér körében.”

Az olasz államtitkár szavai után Marschall Ferenc hosszasan elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

A gazdalfju-csereakció fokozatosan fejleszteni kell

Az olasz kiküldötték Mayer János ny. miniszternél, a Falu-Gazdaszövetség elnökénél is tettek tisztelgő látogatást.

A beszélgetés során Mayer János elmondotta, hogy sokszor járt Itáliában és megállapította, hogy amit az olasz nép nagy vezére: Mussolini tett, arról a történelem fog megemlékezni. A mezőgazdasági munkanélküliség leküzdése, a terméketlen területek megjavítása, új városok alapítása és a híres Pontini-mocsarak átalakítása mind olyan gazdasági cselekedetek, amelyek a fascista tudomány, akarat és cselekvőképesség győzelmét igazolják az olasz földön.

A két nemzet közötti barátság kimélyítése a Falu-Gazdaszövetség egyik fontos feladata — folytatta Mayer János. — Ezért választottuk meg hat évvel ezelőtt az évről-évre megismétlődő olasz-magyar gazdalfjusi csereakcióit, a Duce elközelése szerint, hogy kiépítsük a jövő gazdalanmezők megismerésének az útját. Az Önök volt földművelési miniszterei: Acerbo, — akiehez személyes barátság fűzött, — s Rossoni, mind át vannak hatva ettől a gondolattól.

Nagy örömről szolgálna, — fejezte be szavait Mayer János — ha Rossoni földművelési miniszter az Önök jelentése alapján megíszelné a magyar mezőgazdasági élet látogatásáról.

Mayer János szavait Mariani államtitkár köszönte meg, kimelve, hogy az olasz kormány is nagyfontosságúnak tartja a magyar gazdalfjusi csereakcióit, majd megkö-

szönte a Falu-Gazdaszövetség magyaros vendégszeretetét és figyelmét, amely felejtethetné tette számukra magyarországi tartózkodásukat.

Az olasz vendégek itt tartózkodásuk során megtekintették az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ telepet, a nagytétényi sertéshizlaldát és a budafoki állami borpincészetet. Itt Czermann Antal dr. országgyűlési képviselő fogadta a vendégeket a tanári kar élén.

Látogatást tettek továbbá a képviselőházban, a Mezőgazdasági Múzeumban és az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben, sőt a környéken több kisebb-nagyobb gazdaságot is megtekintettek. Az olasz delegáció a lehető legjobb benyomásokkal távozott el hazánkból.

Sz. L.

ha az ékszerszépességű tangoharmonikán játszik. P 45.—

70 oldalas magyarnyelvű iskola-album, 80 kizárólag nálunk kapható ... P 4

Sternberg

királyi és udvari hangszergyár VII. Rákóczi-ut 60 (Saját palota)

Marschall Ferenc előadása a mezőgazdasági népbiztosításról

Március 30-án tartotta ünnepélyes záróülését a III. továbbképző Közigazgatási tanfolyam. Az ünnepi záróülésen Marschall Ferenc dr. földművelésügyi miniszter tartott nagyhatású előadást a mezőgazdasági biztosítás és a közigazgatás közti összefüggésről.

Rámutatott arra, hogy a magyar kormány átéri a jelenkor az a követelményt, amely szerint a szociális berendezkedéseket fejleszteni kell. Hangsúlyozta a miniszter, hogy a biztosítás ügyvitel a legegyszerűbb lesz és nem fog különösebb megterhelést jelenteni sem a helyi közigazgatás, sem a közvetlenül érdekeltek számára. Végül felkérte a közigazgatást, hogy munkatársaként működjön közre a törvény megfelelő végrehajtásával annak sikere és a szociális szempontok érvényesülése érdekében.

A miniszter előadását nagy tetszés és taps követte.

A magyar munkások elindultak Németországba

Március utolsó napjaiban lezárultak a Németországba kimenni szándékozott mezőgazdasági munkás-szerződéseik. A munkásokat azokból a vármegyékből szerződtették, amelyekben általában évről-évre sokan szöktak szerződés nélkül maradni. Mint tavaly, az idén is különvonatokon szállítják ki Németországba a munkásokat, akik csoportosan nyernek elhelyezést.

Az első munkásvonat március 29-én Békésből indult. A különvonat utasait Békés város polgármestere bucsuztatta, arra intve őket, hogy magyaros becsülettel állják meg helyüket az idegen környezetben.

A munkások kiszállításának előkészítése és megszervezése tökéletesen összeállított terv szerint történik. Értesülésünk szerint április hó végéig valamennyi szerződötlettel munkáló németországi munkahelyén lesz. Megemlítjük még, hogy a magyar hatóságok a legnagyobb körültekintéssel jártak el a nagyfontosságú akció lebonyolítása körül úgy, hogy a hazai munkapiac ellátása körül fennakadás nem lesz.

Arany-ezüst beváltás
a legmagasabb napi áron:
Szigeti Nándor és Fia
ékszerésznél.
Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

EZ A VÁD, — tessék védekezni! —

Ha az ember áttanulmányozza a rendelkezésre álló legutolsó adatokat, kénytelen újra megállapítani, hogy a magyar nép nem az olvasó fajták közül való. Hazánk valamennyi újságjának összesített példányszáma, valamint az évi magyar könyvtermelés számokban kifejezett összege messze mögötte marad a miénk-nél kisebb országok hasonló számoszlopainál, nem is szólva arról, hogy a nagy nyugati nemzetek elérhetetlen távolságban vezetnek előttünk. De ezt igazolja az a különleges magyar helyzet is, hogy egyrészt agrár Magyarországnak nincsen agrár-napilapja; másrészt valamennyi agrár-hetilap példányszámát szembeállítva az ország nagykorú agrár lakosságának lélekszámával, habozás nélkül kimondhatjuk, hogy a falvak magyar népe újságra és könyvre általában nem áldoz pénzt.

Ez a vád. Megcáfolhatatlan, mert a tények és a számok ereje bizonyítja. De vajon akadnak-e enyhítő körülmények? Es mi az oka a vádban rejlő kétségtelen elmaradottségnek? Hiányos iskolai és társadalmi nevelés, kevés vagy a haladás iránt, vagy csönnyös ragaszkodás a régihez? Talán a helytelen irányban fejlődött falusi életben van a hiba, ahol még ma sincs sok becsülete az elmeleőd, kisértető munkának, a könyvből elsajátítható ismeretnek? Vagy a pénztelenség játssza itt is a főszerepet?

Mindaddig, amíg ezekre a kérdésekre a falvak népétől választ nem kapunk, megnyugtató ítéletet sem formálhatunk és nem kereshetjük meg annak a módját sem, hogy miképpen lehetne lassu, fokozatos munkával változtatni a mai nem kívánatos helyzetben.

Arra kérjük tehát készséges, szívesen rendelkezésre álló olvasóinkat, nézzenek a vád szemébe és vessék papírra megjegyzéseiket. Egy-egy válasz ne legyen több annyival, mint amennyi egy levelezőlapra elfér. A válaszokat legkésőbb

folyó évi május elsejéig kérjük beküldeni a szerkesztőség címére.

A legjobb válaszok beküldött értékes könyvjutalomban fogjuk részesíteni, ha előfizetők.

MÉLTÓZTASSÉK

alanti árainkat figyelemmel elolvasni.

3 méter függönyvetamin, vagy kitünő törülköző, vagy 6 darab férfi- vagy női zsebkendő . . . . . P 1.17

3 méter ágynemű-kanavász, vagy karton, vagy siffon, vagy kitünő pamutvászon . . . . . P 1.98

3 méter 140 cm. széles kitünő öltönyszövet, sötét-kék vagy fekete színben is, hozzávalóval együtt P 29.88

Továbbá pohártörő darabja 29 fillér. Fekete klott méterje 98 fillér. 2 méter hosszú kitünő kész lepedő darabja P 3.48. Acélerős sötétszürke öltönyanyag méterje 79 fillér.

Kapható: Csak az udvarban 32 BUDAPEST, KIRÁLY-UTCA 32
OLCSÓ MARADÉK SZÖVET- ÉS TEXTILRAKTÁR SAROKHÁZ

Postai megrendeléseket 42 év óta lelkiismeretesen teljesítünk. SAROKHÁZ
AZ UDVARBAN
itt levágandó és a rendelésre ragasztandó
A megrendelő neve és pontos címe: .....
közleg: .....
utj: .....

Az egykéz Hegedűs István könyve

A magyar gazdasági élet vezetői elvülhetetlen érdemeket szereztek azaz, hogy az 1931-ben jelentkezett gazdasági válság hatása alatt a teljes összeroppanás előtt álló mezőgazdaság teljes kiszolgáltatottságát megszüntetendő, új alapokra fektették a fontosabb mezőgazdasági termékek értékesítését. Így keletkezett az úgynevezett „egykéz-rendszer”. Azok a körök, amelyek évtizedek óta egyre környezetlenebb vámszedők voltak a mezőgazdasági termelésnek és a városi fogyasztásnak egyaránt, az esz-közökben nem válogatva, iparkodtak és iparkodnak ezt az „egykézt” úgy a termelő, mint a fogyasztó előtt el- lensevessé tenni.

Hegedűs István, a kitünő újságról pompás tollával, lelkiismeretességével és a krónikás tárgyilagosságával világítja meg a bonnyolult kérdést „Az egykéz” című, 160 oldalas, jeles munkájában, amely riportszerűen leírja az új — és mindjárt hozzátelhetjük: jól bevált — értékesítési szervezet megalakításának előzményeit, képet nyújt arról is, hogy az egykéz révén milyen előnyök mutatkoztak úgy az egyetemes nemzetgazdaságra, mint pedig a termelőre és végül külön fejezetekben ismerteti a különféle egykéz-alkulatok szervezését, működési körét és eredményeit.

A fordulat, világos könyv, amelynek első kiadása napok alatt elfogyott, 4 pengő ár és husz fillér portó beklődése mellett megrendelhető a szerzőnél (Budapest, XI., Lenke-tér 5. szám).

Hús fillérrel magasabb árak értek el a cukorrépatermelő gazdáknak

A Magyar Cukorgyárosok Országos Egyesülete és a Cukorrépatermelő Országos Szövetsége között létrejött egyezmény értelmében a gyárak a cukorrépat az eddigi 2.15 pengő helyett 2.20 pengő áron veszik át mázsánként, az átveendő mennyiség pedig az eddigi 8 millió mázsáról 9 millió mázsára emelkedik. A melleszkolgtatásokra vonatkozóan is megkegyezés jött létre. Etekintetben a legjelentősebb a megállapodásnak az a része, amely szerint sár címén az eddigi 5 százalékos helyett csak 2 százalékos vonnab le a gyárak, a gazdáknak juttatandó repaszövetkontingens pedig felemelkik. Mindez végeredményben annyit jelent, hogy a gazdák a különféle engedmények révén hús fillérrel jobb árakhoz jutnak s így a répatermelők összbevételük majdnem kétfélszáz pengővel növekszik.

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Előszörant igazán olcsón Reményi országos hírű hangszereit vásárolhat: Budapest, VI/15, Király-utca 58-60. Kérjen dílmentes, 51. számú árjegyzéket.

Legújabb szabadalmu dugattyu nélküli gyümölcspapernemző készülék

Nincs benne bór, gumi, sem fém dugattyu. Nem romlik, nem kopik, szerszám nélkül, szabad kézzel szétválasztható. Használható bármilyen edényből, vagy hátiiparban, utóbbi esetben egy rozsa pernetezéssel tartály is alkalmas; belül ónozza is kapható. Kérjen dílmentes leírást a „Vasárnap”-ra való hivatkozással.

Gyártója:

Takács Károly
ny. MÁV előjáró.
BUDAPEST, VI., Kereske-utca 28.
Telefon: 2-000-70.

Mennyire javult a helyzet az utóbbi négy év alatt?

Darányi Kálmán miniszterelnök ismeretes győri szótartásából vettük a magyar gazdasági helyzet általános javulását igazoló alábbi számokat: Az államháztartás mérlege 1934—35. évben 70.4 millió pengő hiánnyal, 1936—37. évben 1 millió pengő felesleggel zárult. A deficit megszűnésének legfőbb tényezője az államháztartási bevételek emelkedése volt.

Állami beruházásokra a kormány az 1933—34. költségvetési évben 38.7 millió pengőt; az 1936—37. költségvetési évben 51.2 millió pengőt; a most folyó 1937—38. költségvetési évben már 90.5 millió pengőt fordított, illetőleg fordít.

A Nemzeti Bank összes devizabevételei (külföldi pénzkövetelése) az 1934. évi 262 millióról az 1937. évben 543 millió pengőre emelkedtek. A Nemzeti Bank érckészlete ugyanezen négy év alatt 108 millió pengőről 149 millió pengőre növekedett.

A nemzeti jövedelem az 1934—35. költségvetési évben 3620 millió pengő volt, míg az 1936—37. költségvetési évben 4400 millió pengőre növekedett. A mezőgazdaság pénzbevétele, ugyanezen idő alatt 674 millió pengőről 950 millió pengőre nőtt.

Néhány mezőgazdasági termék árát szemügyre véve, a következő eredményre jutunk: a tisztavidék 78 kg-os buza az 1934. év átlagában 13 pengő 26 fillér volt, 1937-ben pedig 20 pengő 51 fillér. A fiatal könnyű serts árja ugyanezen időközben kg-ként 73 fillérről 1 pengő 7 fillérre; az ökor ára 54 fillérről 91 fillérre javult.

Ezekhez a számokhoz nem szükséges magyarázat.

A löegykéz működése a gazdák érdekeit szolgálja

A Lőértékesítő Szövetkezetet egy évvel ezelőtt, 1937 áprilisában alapították abból a célból, hogy a hazai löányagot belső és külső szállítások céljaira átvizsgálja, megvásárolja, hogy löexportvásárokat rendezzen és a lökivitel lebonyolítsa. A csehszlovák és a németországi lökivitel lebonyolítására a szövetkezet miniszteri rendelet alapján kizárólagos megbízatást kapott, de hatáskörébe tartozik minden olyan export lebonyolítás is, amelynél a külföldi vásárlók részéről úgynevezett „egykéz” lép fel. A Lőértékesítő Szövetkezet bonyolítja le ezenkívül a katonai kincstár részére megszerzendő lovak szállítását, ugyiszintén azokat a külföldi szállításokat is, amelyeknél a külföld részéről „egykéz” ugyan nem jelentkezik, de a földmívelésügyi minisztérium a szövetkezet hatáskörébe utalja a kivitelét.

Az 1937. évben a „löegykéz” 5265 lovat szállított 4.5 millió pengő értékben. Ebből a mennyiségből 3106 darab került exportra, 3.2 millió pengő összegben. A külföldön elérhető árak az elmult év folyamán több fontos piacon, például Németországban, csökkentek. A szövetkezet a megvett lovakért mégis 15—40 százalékkal magasabb árakat fizetett ki a gazdáknak, mint a kereskedők az előző évi kedvezőbb külföldi árszavonyok mellett. Ez más szóval annyit jelent, hogy a szövetkezeti értékesítés révén a tenyésző gazdák egymillió pengővel nagyobb összeghez jutottak, mint juthattak volna a régi, úgynevezett szabadkereskedelmi értékesítés által.

Ez teljesen megfelel annak a cél- nak, amelyre a kormány törekszik, hogy ugyanis a lehető legkisebb költséggel a lehető legjobb árakat juttassák a gazdáknak.

Kitünő eredményt ért el a Paprikaközpont

A Paprikaközpont most zárta le az értékesítés szabályozása óta második üzleti évének első hat hónapját. Az adatok örvendést emelkedést mutatnak az egész vonalon. Az első gazdasági évben rekordszámba menő 480 vagonos öreménybeváltással szemben (az előző 10 év átlaga 280 vagon volt), a második évben még nagyobb beszolgáltatás várható. Az eladási összforgalom most hat hónap alatt több mint 275 vagon és az 42 százalékos emelkedést mutat az első gazdasági év ugyanezen időszakával szemben. A forgalomtöbbletből a bel- földi fogyasztásra 31.5 százalék, az exportra pedig 50.5 százalék esik. A fűszerpaprikatermelők most igénylik a folyó évi termelési engedélyeket és megfelelően fel akarnek készülni az eddig tapasztalt, nem várt forgalom- emelkedés folytatolagosságára.

Hivatalos vetésjelentés

A földmívelésügyi minisztérium április 2-án közzétett jelentése szerint a ropca általában jól telelt, de egyes vidékeken kisebb mérvű víz- és felfagyási kár mutathatók. Az őszi buza jól telelt és szépen bokrósodott. A tavaszi rozsa nagyoban részben elvetették. Az őszi búza jól telelt és erőteljesen fejlődött. A tavaszi rozsaot legnagyobb részt már elvetették. Az őszi árpa jól áttelelt. A tavaszi árpa vetése még helyenkint folyamatban van. A zab vetése a befejezés- hez közeledik. A tengeri vetését még csak helyenkint kezdték meg. A borognya alá a talajelőkészítés folyamatban van. A cukorrépa és takarmányrépa alá a talajelőkészítés megkezdődött. A tö- here és lucerna jól telelt. A rétek és legelők fűnövése megindult. A március- végi éjjeli fagyok a sárgabarackban és a mandulában helyenkint kisebbmértű károkat okoztak.

SZÖVETKEZETI IGAZSÁGOK

„Az apró erők egyesítéséből származó hatalmas erőt a nemzet egyetemes érdekeinek szolgálatába kell állítanunk. Értsék ezt meg végre a szövetkezeti mozgalom ellenségei és ne táncoljanak állandóan a puska- poroshordókon. Becsülik meg és tisztelik a szövetkezetek munkáját, mert csak ez állíthatja helyre a gazdasági élet zavartalanságához szük- séges lelki egységlát, amely nélkülök is mindent kockára tesznek.”
(Részlet Balogh Elemérmek, a Hangya elnökének, egyik beszédéből.)

Nincs szükség buza- és rozsa- határidőüzletre!

Az Országos Mezőgazdasági Kamara újabb foglalkoztatta a buza és rozsa határidőüzlet kérdése. Tudva- ló ugyanis, hogy a kormány 1936- ban engedélyhez kötötte a gabona- határidőüzleteket és ugyanakkor a buzára és rozsa névre nem engedé- lyezte a határidőüzlet-piacot. A buza- határidőüzlet megszüntetéséhez fű- zött várakozások a legteljesebb mé- rétkben teljesültek. A magyar mező- gazdaság az elmult két esztendő alatt egy pillanatra sem érezte a buza és rozsa határidőüzlet hiányát és meg- előzőleg soha sem volt a buza ára annyira kiegyenlített, mint éppen az utolsó két év alatt, amikor a hatá- ridőüzlet szüntetése megindította a gazdasági életet a káros árkülön- ségektől. Mindezeknél fogva kérte az Országos Mezőgazdasági Kamara a földmívelésügyi minisztert, hogy to- vábbra is ragaszkodjék a buza és rozsa határidőüzlet tilalmazásához.

A TÉBE közgyűlése

A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete április 4-én tartotta meg évi rendes közgyűlését Hegedűs Lőránt elnökletével. Az elnök megnyitó beszédében köszönettel emlé- kezett meg a kormányzó szótartásról, majd a kormány ezermillió pengős beruházási programjáról szólván, han- gozta, hogy a pénzügyeték is ki akarják venni részüket a közös ál- dozatból.

Az elnöki megnyitó után Csikós Andor székesfehérvári bankigazgató, Kálmán Henrik, az Angol-Magyar Bank vezérigazgatója és Bátor Vik- tor dr., a Kereskedelmi Bank jogta- nácsosa tartottak előadást a hitellel időszerű kérdéseiről. A tisztújítás során újabb Hegedűs Lőrántot vá- lasztották meg a TÉBE elnökül.

Uj gazdasági főtanácsosok

A kormányzó a földmívelésügyi mi- niszter előterjesztésére Nedeckzy- Gribich Viktor földbirtokos, szolga- egyházi lakosnak, Nagy Vencel fő- apátsági főszámvévo, pannonhalmi lakosnak, Máté Imre dr. címzetes miniszteri osztálytanácsosnak, az Or- szágos Mezőgazdasági Kamara igaz- gatójának és Vagyon Árpád földbír- tokos, győrszemerei lakosnak, a hazai mezőgazdaság fejlesztése körül szer- zett érdemei elismerésül a magyar királyi gazdasági főtanácsosi címet adományozta.

A sakterolás betiltását kéri a Mezőgazdasági Kamara

A Mezőgazdasági Kamara fölter- jesztést intézett a földmívelésügyi miniszterhez, amelyben a sakterolás tiltását kéri. Hangsúlyozza a föl- terjesztés, hogy a magyar közvéle- mény nem tud megnyugodni abban a kegyetlenségben, amely a rituális vágásoknál megnyilvánul. Ezért kéri a minisztert, hogy a rituális vágás- okat a köz- és magánvágóhidakról tiltassa ki. A hitközségek vezetőit, pa- pajit, saktereit tegye büntetőjogilag felelőssé a rendelkezések betartá- sáról. A magyar közvélemény azt ki- vánja, hogy külön vágóhidakon se történhessenek rituális vágások. Ha ezek a rendelkezések — érvel a fel- terjesztés — nem felelnek meg a zsidóknak, akkor módjukban van nekik megfelelőbb országban telele- pedni.

ADÁS-VÉTEL

Veszek jőkarban levő, használt, üzemenképes, svéd gyártmányu „Her- kules” és német gyártmányu „Eck- kert”-féle fűkaszáló gépeket. Cím: Andrusz Márton, Almamélek 103 szám, Somogy-megye.

A FALUSI OTTHON

Husvételi előkészületek

Amíg a husvét husvét lesz, a lo-csolkodás és pirostojás faluhelyen nem megy ki a divatból. Ahol sok lo-csolkodó vendégre számítanak, jó egy-két nappal az ünnepek előtt hozzáfogni a tojásfestéshez, hogy husvételőtti mind együtt legyen. A keményrefőzött tojás héján legtöbbször átut a festékanyag, ügyeljünk azért arra, hogy ártalmatlan festőszereket használjunk megszínezítéshez. Ezekkel a festékekkel aztán a hideg husk diszítésére jól bevált kocsonyát (ászpikot) is megfesthetjük.

A piros festéket alkalmósbogyók-ból készítjük, úgyhogy a bogyókat ószenyomkodjuk és mázolt óserépédényben két napig állni hagyjuk, majd a levét vászonruhában átiszrujuk; 15 deka alkalmósból 30 deka tort cukrot adunk, ha felolvadt benne, felforraltjuk, majd kihűlni hagyjuk.

Zöld festék készítéséhez legjobb a paraj, amelynek szárait leszedjük, ószevagdaltjuk, mozsárban megtörjük és levét ruhán átiszruva, meleg kemencébe tesszük; a képződött sárgás lét átiszrujuk és a szitán maradt szép zöld szint használjuk festésre.

Világossárga szín készítéséhez a megtisztított sárgarépát felvágjuk, mozsárban megtörjük és ruhába téve, levét kicsavarjuk.

Szép narancssárga színt kapunk, ha kevés sáfrányt néhány csepp alkalmósból vegyítünk, barnára pedig feketékévével lehet festeni.

Ugyancsak a színeket a hideg husk diszítésére, igen alkalmas kocsonya festésére is fel lehet használni. A kocsonyát úgy készítjük el, hogy edénybe egy liter vizet s fél liter ecetet teszünk, beleadunk csontokat, borjulatát, egy szelet disznóbort, majd karikára vágott gyökeret, sárgarépát, vöröshagymát, kevés babérlevelet, kakukkfűvet, citromhéjat, egész borsot, sőt és darabka vizahólyagot. Mindezt hagyjuk sokáig forrni, míg megpuhul, akkor beleütünk két egész tojást s rövid forralás után félretesszük, hogy meghigadjon. Addig egy asztalkendő négy végét egy felfordított szék lábaihoz kötjük s a kocsonyát beleöntjük, hogy az aláállított edénybe átszűrődjék. Az átszűrt lét négy kisebb

edénybe öntjük; az egyiket fehérben hagyjuk, a másikat zöldre, harmadikat pirosra, negyediket sárgára festjük, aztán hideg helyre tesszük.

Mutatós és finom hideg élelt kapunk, ha a kocsonyából egy ujjnyit fómába téve, hideg helyre teszünk, mikor megaludt, rárakunk egy sor szeletekre vágott kolbászt, egy sor keményre főtt és szeletekre vágott tojást, ószegényöltött sonkaszeleteket, aztán annyi kocsonyát öntünk rá, hogy ellepje, majd hideg helyre tesszük, míg teljesen megkeményedik. Mielőtt feladjuk, a formát egy percre forró vízbe tartjuk, hogy a kocsonya elváljék tőle, aztán kerek tálra kiborítjuk.

Kánya Terézia

Magyar konyha

Zellerleves. Lásabba kevés vaját teszünk s ha megolvadt, adunk hozzá egy kanál lisztet, egy zellert apró kockákra vágva és megpirítjuk benne. Levessel felöntjük, beleszélünk egy sárgarépát s hagyjuk forrni, míg a zeller megpuhul; akkor édes tejfölt, egy csipetnyi cukrot teszünk belé és piritott zsemlyével tálaljuk be.

Báránysült zöldborsóval. Egy kilogramm gyöngye báránysült megfőzünk sós vízben petrezselyemzöldjével. Fél liter aprószemű cukorborsót sós vízben leforralunk, vajban vagy zsírban megpirítjuk finomra vágott petrezselyemzöldjét és beletesszük a zöldborsót; ha kezd puholni, két kanál lisztet megszórujuk, felecsészét a báránysült levél, egy kanál cukrot adunk hozzá, beletesszük a báránysült és hagyjuk felforrni.

Csöregőtszta. Fél kilogramm lisztet megzúrunk annyi tojás sárgájával, amennyit a liszt felvesz; késhégynyi sőt és ugyanannyi cukrot adunk hozzá, vékonyra kinyújtjuk és csöregőtetővel nagy szögletes darabokra vágjuk, majd megvagdossuk széles csikokban s a csikokat aztán forró zsírban sárgára készí-tjük. Vanília cukorral meghintve, adjuk asztalra.

Aranyszabályok

A kemény, úgynevezett meszes víz, nemcsak rosszízú, hanem ruhamosásnál felével több szappant igényel, mint a rendes víz.

nak, hogy a szántókon 15 m távolra 1 méter széles, mintegy 2 méter mély árkok ásanak és az árokból kikerülő sárgafölddel terítik be a szikes talajt, az árkokat pedig a fekete szikes földdel töltik meg. Természetesen a behuzott árkok felszínére is sárgaföldet terítenek. Hogy a dígózás mibe kerül, arra nevez *Szentannay* Sámuel gazdasági iskolai főigazgató a következő tájékoztatást nyújtja: Egy hold föld dígózásához rendszeren 600 köbméter sárgaföld szükséges. Egy köbméter sárgaföld kibányászásáért, széthordásáért és eltereléséért 2—3 kilogramm búzát szoktak fizetni. Így 1 hold föld dígózása 12—18 métermássa búzába kerül. Ezt a buzamegyiséget a dígózott föld 5—6 év alatt kamataival visszafizeti. *Szentannay* Sámuel szerint megfontolandó, hogy nem kellene a tisztántúli községek birtokában lévő nagy szikes sertésjárások (helyesebben sertésjárások) dígózásával is megpróbálkozni. Ezekben a sertés egész nyáron semmi élelmet sem talál, dígózás után pedig akár kertekek is át lehetne alakítani azokat.

A ZÖLDTAKARMÁNY FÉHERJE TARTALMÁNY FOKOZÁSA

Berkner dr. professzor nagyzebabú kísérleteket végzett Németországban a takarmányrozs fehérje tartalmának fokozásáról és nagyfontosságú eredményeket ért el. Abból indul ki, hogy nem minden zölden levágott rozs egyúttal takarmányrozs is. Jöminőségű és nagyotmögü takarmányrozs termelésének főfeltétele először az igen nagyértékű *nitrogén műtrágyázás*, hol a nitrogén jóval túlhaladja a szokásos mennyiséget, másodsor a teljes *nitrogénmennyiség tavasszal (fejtrágyaként) alkalmazandó*. A fentiek mellett termelt *takarmányrozs* nemcsak a tömege emelkedett, hanem 60—116 százalékgig emelkedik emészthető fehérje tartalma is. Ugyanilyen eredményeket ért el *Nicolaisen* professzor is Kielben. Legjellemzőbb a fehérje százalékának ugrásszerűen emelkedése a legnagyobb nitrogénadagnál.

A takarmányozás után következő *csaladménél* igen szembeutó jó nitrogén-utóhatás észlelhető, így tehát a fokozottabb nitrogénadagolás kétszeresen is kifizeti magát.

Magyarországi viszonyokra vonatkoztatva is megállják a helyüket a fenti megállapítások, mert a takarmányrozs ugyszólván kizárólag még a téli nedvességben fejlődik ki és legkésőbb május közepén már le is vágják, amikor is még jól elvégezhető a csaladmé vetési munkálatai.

Az amerikai mogoró természetése

Az amerikai mogoró természetésének kérdésével a szegedi növénykísérleti állomás foglalkozik. Ez az állomás egyelőre óva inti a gazdátársadalmat nagybóbarányu természetétől. Mindazáltal sokan érdeklődnek iránta s ezek kedvéért közöljük a termelés módozatát. Az amerikai mogoró a nagyszemcséjű, kvarcos, szürke homoktalajon terem legbiztosabban, mert ezek korán felmelegednek és nyáron is tartják a nagy talajmelegét. Összel megszántott és tavasszal csak porhanyított földbe április 25-ike után 70 cm sor- és 70 cm növénytavolságra 2—2 szem mogorót kell ültetni. Talaját gyeppenlesen kell tartani. Szeptember elején érik. Aratása úgy történik, hogy a növény szárát és gyökérzetét egyben kiszedik, Jégvonatos helyen (gőré, padlás) kiszárítjuk. Ha a magtökök szárazak, akkor leszedhetők a gyökérről. Egy kaj. holdon 6—24 métermássa termés várható. A termés kilogrammját kb. 80 fillérrel lehet értékesíteni. Vető-

magot — értesülésünk szerint — a Magyar Magtényésési Rt. (Budapest, Rákóczi-ut 7.) hoz forgalomba.

A SERTÉS-KUTRICA PADLÓJA

A sertés-kutrica padlója meleg, fertőtleníthető és — a vizelet gyors eltávolítására — sima, lejtős legyen. Anyagát illetőleg a gyakorlat a következőket találta megfelelőnek: a) agyagdongóltre fektetett és cementbe ágyazott téglát; b) közpén-salakra fektetett és cementbe ágyazott téglát; c) salakbetont; d) cementbe ágyazott téglát, de a kutricának hátsó, magasabb fele be lesz terítve tőzeggel, melyen lécrács vagy drótfonat fekszik; e) malacok leválasztása után a lécrács fertőtlenítés céljából mésztejet kerül, a tőzeg pedig négyhetenkint újitva a trágyatelepre; e) kavicsbetont, fölötte aszfaltréteget, de ez 3—4 évenként megújítandó, mert a savanyú vizelet tönkreteszti; ez tehát aránylag drága!

A padló lejtése méterenkint 5—10 cm legyen.

KIS VASÁRNAP

Ápró vers

A jó gyermek

A jó gyermek korán felkel,
Költögetni reggel nem kell.
Este-eggel imádkozik,
Tiszta vízben jól megmosdik.

Tiszta keze, tiszta lába,
Ugy megyen az iskolába.
Szót fogad a szüleinek;
Uton köszön mindenkinek!

A leckét megtanulja,
Tánót, ha kérdi, tudja.
Tánót is örül neki,
Az első pabda ülteti.

Iskolában nem rendetlen,
Ha játszik is, csak rendesen.
Előbb való a tanulás,
Mint a pajkos játszódozás.

Tanulásnak hasznát veszi,
Boldogul legz neki.
Nem lesz tudatlan, maradi;
Lesz belőle jó hazafi!

FURKA ANDRÁS

KISCI MESE

Egy kutya, két kutya...

A kutya hatalmas húsdarabot talált. Sietve kapta a szája és futni kezdett vele. Olyan helyet keresett, ahol senki sem látja és nem háborgatja. Nyugodt élvezettel akarta elfogyasztani.

Ahogy futott, a patak hídjára ért. És ott mit látott? A vízben egy másik kutya! Annak is egy hatalmas darab hús a szájában.

— Ejnye, adta kőficia! Ennek még nagyobb szákmánya van, mint nekem. No, majd adok én neked! Az is az enyém lesz.

Dühösen morgott a másikra, hogy megijessze, de bizony az éppen olyan dühösen viccsoritott rá vissza. Ennek fele sem tréfa.

A kapusi kutya dühösen kap a másik szákmánya után s e közben a saját húsát kiejti a szájából. Akkor veszi észre, hogy most már egy sincs neki. Ami a szájában volt, a vízbe pottyant s a fenekére merült.

A másik kutya? Bizony az sincsen már meg. A másik kutya az ő tükörképe volt. Az most éppen olyan savanyú képet vág, akár csak a kapusi kutya.

Fejtörő

te te te te te te
P

(Megfejtése: Nagybütkés.)

Gazdatudnivalók

A JÓ VAJ KELLEKEI

A vaj kellemes ízű legyen. Legszívesebben fogyasztjuk az olyant, mely a mogoróra vagy dióra emlekedett; hibás az avas, karcoló, kesernyés sajtós iz. Fontos az is, hogy egyenletesen halványárga legyen a vaj színe. Tavasztól őszig a tej természetes színyanyagaitól kap ilyen sárgás színt a vaj, mert a tehének zöldtakarmányt fogyasztanak. A téli időnyben mesterségesen, a kereskedelemben kapható vajfestékekkel meg kell festeni a kopulédot tejszint, mert különben mésefőhé lenne a vaj, nem pedig sárga. Fontos, hogy a vaját nem kopuléd után fessük, hanem a festéket a tejszínhez keverjük, mert csak így lesz egyenletesen sárga a vaj, csak így kerülhető el a foltosság. Minthogy a vaját legtöbbször kenyérré keve fogyasztjuk, fontos az is, hogy vékony rétegekben elkenhető legyen és ne legyen zsálkony, kemény vagy szétfolyó. De az eltarthatás szempontjából a legfontosabb a jó *kidolgozottság*. Ezáltal azt értjük, hogy a főlós mennyiségű írórt préseljük ki a vajszemcsék közül. Ha ugyanis sok író maradt a vajban, akkor a vaj gyorsan avasodik. A kisgazdáink tanyáiról kikerült vajban rendszerint sok az író, ezért hívják „írós vajnak” s ezt ezért nem is lehet eltartani. A jól kidolgozott vaj, hideg raktárban hónapokig

eltartható minden ilyváltozás nélkül. Hogy a vaj kellőleg ki van-e dolgozva, azt úgy állapítjuk meg, hogy vékony rétegre elkenjük vagy vékonyan a közben a vaj felületén íróseppet jelennek meg, akkor a vaj rosszul van kidolgozva. Természetesen ügyelni kell arra is, hogy tisztálanság (lég, stb.) ne jusson a tejszínhez, illetve vajhoz, mert az ilyen vaj undort kelt.

A dígózás és költségei

Dígózás alatt értjük tudvalevőleg azt a szikjavítási módozást, melynél a föld egyik sarkában a felületen 60—80 cm-es talajréteget a sárgaföldig kiássák, a sárgaföldet aztán 2—3 méter mélységig kibányásszák és a kibányászott sárgafölddel 10—15 cm vastagon a szikes területet beterítik. A beterített területet gondosan elő-názzák, aztán istállótrágyával megtrágyázzák. Ujabbban oly módon dígóz-

Ha jó termést akar, a répa, **PÉTI SÓ-I**, a tengeri vetése előtt

lugos talajokon

kónsavas ammoniák-ot

szórjon el.

Péti Nitrogén Műtrágyagyár Rt., Budapest, V., Nádor-u. 21.

Április hó

10 VASÁRNAP

Virágvasárnap, Zsolt

11 HETFO

Leó

12 KEDD

Gyula

13 SZERDA

Hernengild, Ida

14 CSÜTÖRTÖK

Nagyestűrtök, Tibor

15 PENTEK

Nagypentek

16 SZOMBAT

Nagyszombat, Lambert

A nappal tartama 16-án 13 óra 39 perc, a hét folyamán 20 perccel növekszik. — A hold fényváltozása: holdtölte 14-én.

Virágvasárnap

És lön, hogy Dávid fia, aki az Ur nevében jött, a puszták kőszikláit közül, ahol negyven napig bolygott, s a Gonosz minden kísértésének ellenállott, megindult a város felé, mert tudta, hogy Isteni küldetésének befejezése közeledik...

És hozsanna fogadta. Pálmalevelek és virágzöngvények, amikkel az egyszerű nép rajongó szeretete árasztotta el. Öröm, vígság és szeretet övezte útját és boldogság csillogott az elhagyatottak tekintetében, égi fény a vakokban.

Csak az Anadók és Kalifások borzongó képzelgette rázza meg a bizonytalan jövő előrevetett árnyéka. A mindenki nap-sugarának verőfényébe homálylott az önzés mindent előttérítő fölta.

Mint annyiszor, azóta is emberek és nemzetek életében a virágvasárnap örömet a gólgóttak véres jelenetét követik. De a hűsvét is, a feltámadás is...

A jóság, az igazság nem bukhatik el. Szórjakot ti is bárkát az Érkező lábait elé...

A protestáns egyházak nyilatkozata a szentéval alkalmából. A magyarországi református és evangélikus egyházak vezetői az elkövetkező Szent István jubileumi év és az eucharisztikus kongresszus alkalmából közös nyilatkozatot szerkesztettek, amely szerint István király a magyar államiság megalapítója, a keresztény Magyarország legelső hittérítője s ezeréves történelmünk egyik legnagyobb műveltségűje, akinek felsége alkjából a két egyház a jubileumi évben hálaadással emlékezik, résztvevő a nemzeti ünnepség nagy közönségéből is. Az Eucharisztikus Világkongresszussal, mint a római katolikus egyház ünnepével a református és evangélikus egyháznak nincs közössége, de hangsúlyozza a nyilatkozat, hogy a római katolikus testvérek ünnepét bántó hangnak zavarnia s a testvéri szeretet parancsának sérelmet szenvednie nem szabad.

A dunapataji háztartási tanfolyam záróvizsgálja. A 2. számú háztartási éndortanfolyam és szaktanácsadó-átomás nagy sikerrel tartotta Dunapatajban zárótanfolyamát. A záróvizsgán a leányok bámulatos haladásról és fejlett tudásról tettek tanúságot. A vizsgával kapcsolatos kiállításban bemutatott magyaros kézimunkákat és felhárnyított nagy érdeklődéssel tekintették meg a közönség és környék lakói. A tanfolyam dr. Károlyi dr. Harsányi Lujza tanárno vezetésevel Kecskeméten folytatja működését.

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége kötelékében tömörült szövetkezeti intézmények tisztviselői a budapesti piaristák kápolnájában eucharisztikus triduumon vettek részt. A befejező konferenciabeszédet április 2-án, szombaton este tartotta a triduum szónoka Röss Bertalan. A közös szentáldozás másnap reggel folyt le.

Főispáni beiktatás Kaposvárott. Somogy vármegye törvényhatósági bizottsága április 5-én diszközgyűlés keretében iktatta be méltóságába nagybarcsai Barcsay Ákóst, Somogy vármegye új főispánját. Az installáló közgyűlés a vármegye nagyertermében zsúfolásig megtelt padok előtt folyt le. A vármegye törvényhatósági bizottsági tagjain kívül megjelentek Mayer János ny. miniszter, Keresztes-Fischer Ferenc, a Pénzüntézet Központ elnöke, Baranya, Tolna, Zala vármegyék küldöttsége, a vármegye és a környező vármegyék országgyűlési képviselői, valamint sokan mások. A diszközgyűlést Stephaich Pál alispán nyitotta meg. Az új főispán letette az esküt, majd megtartotta székfoglaló beszédét, amelyet a jelenlévők lelkes éljenzéssel fogadtak. Aztán az üdvözlésekre került sor, majd Barcsay Ákos főispán köszönő szavai után a diszközgyűlés véget ért.

Filléres gyorsvonatok. Az Államvasutak igazgatósága legalább 500 utas jelenléte esetén április 10-én a következő filléres gyorsvonatokat indítja: 1. Budapestről Satorrajnyelre és Miskolcra. 2. Budapestről Pécsre. 3. Budapestről Debrecenbe. 4. Budapestről Miskolcra.

Katolikus és protestáns diákság összefogása. A katolikus és a protestáns diákság magyar összefogásának kidomborításákeppen három diákszervezet április 3-án, este közös Szent István emlékünnepet rendezte a fővárosban. Az ülésen Gerevich Tibor egyetemi tanár elnököl, aki megnyitóböszédében tolmácsolta a kultuszminiszter örömet a katolikus és protestáns ifjúság lelki összefogása fölött. Kaas Albert báró, professzor rámutatott arra, hogy mindenki számára szent a magyar történelem legnagyobb alakja, Szent István király. A szentistváni gondolat szerzett polgárjogot Magyarországnak Európában és nem vesztett jelentőségéből akkor sem, amikor felekezetekre tagolódtak az ország. Protestánsoknak és katolikusoknak meg kell találniuk ebben az országban az együttműködés alapját.

Husvára olesó eladási hirdetésünk a Vasárnap mai számában. „Méltóságos” című hirdetésünkben. Olvasónk jól járunk, ha most szerzik be szükségleteiket, mert olesó és jó, kitűnő minőségű cikkeket kaphatnak, amíg a készlet tart. Az olesó Maradék, Szövet- és Textilraktár, Budapest, Király-u. 32. csak az udvarban. 42 év óta lelkiismeretesen szolgálja ki ezen tisztelet vevőkönöségét, akik mindannyian a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak erről a cégről.

Ciano gróf tanu lesz Zog albán király esküvőjén. Zog albán király meghívására Ciano gróf olasz külügyminiszter április végén Tiranába utazik, hogy mint tanu résztvegyen a király és Apponyi Geraldine grófnő esküvőjén.

Lefejezte a halott sógorát. Április 3-án három gyermek Rákospalotán, a Cinkotai-ut közelében, egy vízmosás árok szélén egy meztelen, fej nélküli holttestet talált. A rendőrség azonnal székletkörü nyomozást indított. A borzalmas és li-tokzatos bűnesetre alig huszonnégy óra alatt fény derült. Április 4-én éjszaka ugyanis bizalmas bejelentés érkezett a rendőrségre. Az ismeretlen közölte, hogy a titok kulcsa a Szabolcs-utca 11. számú házban található meg; itt lakik az áldozat, Konez Rafael 18 éves kubicus gyilkosának, Kerekes Gábornak nővére. Kihallgatták az asszonyt, aztán elfogták a Szabolcs-utca 17. szám alatti lakásában Kerekes Gábor 28 éves kubicost. Kerekes Gábor beismerte, hogy Konez Rafael, aki különben sógora volt, ő fejezte le, a holttestet ő meletelente le, hogy ezzel megnehezítse a rendőrség munkáját, azt azonban tagadta, hogy meg is ölte volna a szerencsétlen fiút. Elmondotta, hogy április 3-ra virradó éjszaka Koneczal együtt a villamos-távévezeték drójtát akarták ellopni Rákospalota hártáiban. Közben — szerinte halálös — áramütés érte Konecot, mire ő attól félt, hogy a drótlépcs kiderül, lefejezte és a vízpartra hurcolta Konez halálját, a fejét pedig a villanyoszlop tövében elástá. Konez fejét a jelzett helyen meg is találták. Az április 5-én megejett boncolás igazolta Kerekes állítását; kiderült, hogy Konez Rafael valóban halott volt, akkor, amikor a fejét ledobták, halálát áramütés következtében beállt szívbenállás okozta. Kerekesnek felélnie kell a bíróság előtt a holttest megsemmisítése miatt.

Nézők közé rohant egy autó; kilenc ember meghalt. A római nemzetközi autóverseny során Bruzso és Mignonek bolognai versenyzők gépkocsija Porta Zambori és Porta Mascarella között teljes sebességgel belefutott a nézők sorába. Három gyermek, három nő és három férfi meghalt, husz megsebesült. A két versenyző maga is súlyosan megsebesült. A szerencsétlenséget az okozta, hogy a gépkocsi vezetője egy közúti kocsi látára, amely az uton áthaladt, oldalra kapta kocsiját.

Szökés a börtönből lábában. A Lisszabon (Portugália) melletti Monsanto-i erdő börtönéből furfangos módon szökött meg három fegyenc. A műhely készítményeinek elszállítására használt óriási ládákba csomagoltatták magukat cinkosákkal. A „Vigdát, nagyon törékeny üveg-disztarygalyok” feltrutt ládákat darukkal emelték ki a börtönudvarból, ahonnan tehergépkocsikon szállították el. A szökött fegyenciket mindenütt keresik.

Két munkást halálra sújtott egy kádúlt fa. A tákosai erdőirtásnál az egyik kádúlt fa Gagydy Ferenc vámosatjai napszámost és Major Menyhért tákosifamunkást halálra sújtotta. Benesi Gábor a fa kádúléstől megjelvedve, szekerével a saját térdére vágott. Súlyos állapotban kórházba szállították.

Április elsejei dráma három halottal

Április elseje a tréfák és ugratások napja szokott lenni. Az az április elseje azonban, amelyet három életunt ember rendezett ezen a napon az óbudai Testvérhegyen, a legsötétebb és legrémesebb drámanak is beillik. Egy járókelő a kora délutáni órákban két átlótt feju nőt és egy vörző feju férfit talált. A férfi akkor még életben volt, a két nő már kiszvedett. A vizsgálat megállapította, hogy Magyar István 25 éves cukrárszegéd lölte agyon revolverrel Kollár István villamoskalmaz 25 éves feleségét és Szabó Erzsébet 18 éves munkását, aztán saját fejébe eresztett golyót. A fiatal leány a gyilkos férfi menyasszonya volt, de nem kelthettek egybe, mert munkanélküliek voltak s a leány folyton betegkedett. Emiatt állandóan kétségbeesett hangulatban voltak. Kollárné, aki társaságukba járt, szintén súlyos ideggyáiban szenvedett. Ki is jelentette rokoni előtt, amikor előtte való nap hazuról távozott, hogy olyan április elsejét rendez, amelyről egész Pest beszél. A nyomor és betegség három áldozata be is váltotta ígéretét. Együtt mentek mind a hármán a halálba.

A vonat elé feküdt egy életunt leány. Április 2-án hajnalban a MÁV északi főműhely közelében, a Tomesányi-ut irányában feje nélküli női holttestet találtak a vasutasok. Később a vasutvonat mentő megalatták az összeroncsolt holttest többi részét is. A rendőri bizottság megállapította, hogy Barabás Erzsébet 20 éves háztartási alkalmazott öngyilkossági szándékából lefejezte a vasúti sínre és a vonattal lefejeztette magát. A szerencsétlen életunt nő holttestét a törvényeszköri orvostani intézetbe vitték.

Tangóharmonika az urhölgyek legkedveltebb szórakozása. Nemcsak az otthonban, de mindenütt, ahol vídám hangulatra vágyunk, összejöveteleken, házi-bálokon, mind gyakrabban szól a bájos hölgyek kezében a Sternberg-hangszer új modern, ékszerszerű hangszere: a tangóharmonika. Mindenki, aki hallja, elragadtatással állítja meg, hogy ez a gyönyörű, ebajóiban szép kivitelű és lezáró kellemes hangu hangszer szóbeszámok előadására és zeneiari szereplésre egyaránt alkalmas. Ingyen ismeretfőt, mely a különböző modellek részlete leírását is tartalmazza, szivesen küld a Sternberg királyi és udvari hangszergyár, VII. Rákóczi-ut 69. Aki a Sternberg-hangszergyárban egy tangóharmonikát vásárol, annak nincs gondja a hangszer megtanulására, mert a Sternberg-hangszergyár saját kiadású, az összes eddigi tanítási módszert felölmülő, újrendszert magyar nyelvű iskolája segítségével rövid idő alatt megtanulhat harmonikázni.

Egy kis mesely

Pénztelen ur bemegy a kávéházba, rendel egy kávét és közben látja, hogy a főpincér két eszesét a falhoz vág.

— Hallja, mondja neki — miért vágta maga az a két eszesét a falhoz?

— Mert ezekből két bitang nemfizető ívott, akik ép az imént ináltak el az árval.

— Ugy, — mondja a másik csodálkozva — akkor legyen szives jöjjön át perc múlva vissza és vágja ezt is oda.

Vaszary Kolozs hercegprímás anuaklédjén sokat tartózkodott Balatonfüreden és sétál közben nagy örömmel foglalkozott az utjába kerülő gyerekekkel, akiket mindig megajándékozott. A katolikus gyerekeknek szenteképet adott, a zsidó gyerekeknek cukrot.

Egy napon megszólította az egyik gyereket:

— Milyen vallásu vagy?

— Zsidó.

— Nesze cukor.

Jött a másik gyerek:

— Milyen vallásu vagy?

— Zsidó.

— Nesze cukor.

És jött a harmadik, negyedik, tízedik gyerek és mind zsidónak mondta magát.

KÖBE KELLENE VÉSNII...

„Szent István alakja nem egy eszme vagy törekvés, nem egy eszme, vagy irányzat, hanem az egyetemes magyar gondolat és korszerű haladás, a Kelet és Nyugat határán mindegyre nehéz próbát álló örök, magyar, halhatatlan szimbólumként él a mi lelkünkben.”

Részlet Ilóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter beszédéből.)

Rövid
történet

Az átok

Irtó: Kosáryné Réz Lola

Az udvarban két asszony lakott.

Elég tágas udvar volt, közepén a két kerek nyirkorgott egyre, mert hol egyik, hol másik asszonynak kellett viz. Sok gyermek volt a házban, sokat mostak.

A sárgaszínű téglafalak mögött folyt az életük az udvar két oldalán. A két férfi reggelenkint elindult a füstölő, túlközlő gyárkémények felé s ők, meg a gyerekek ott maradtak az udvaron.

Az egyik asszony kövérkés volt, vörösszőke. Kék szemét még most is megvillantotta a férfiak felé. Meztelen lábál szaladt ki, hogy hátszássa a gyerekeket, ha lármáztak. Szombat esténként gyors kézzel költötte fejére a kendőt, kiállt a kapuba csipőre tett kezzel és előre elmagyarázta a szomszédasszonyoknak a magya nyelvén, mi lesz abból, ha az ural csak egy garas árát is elivott a keresetéből.

Az ural afféle kishivatalnok volt a bochumi nagy telephéknél, akár a másik asszony ural is. Nem volt sok fizetésük: kellett minden krajcár. Tíz-szer is kellett volna.

A másik asszony barna haja simán le volt kelve a fulére és reggelenkint fehér fejtökésűt hordott, ha mosdózállal kiment a kútra vizért. És ha tiszser ment is ki; sohasem loccsantotta a vizet az ajtajuk elé, mindig a csatornába. Ha huszszor jött is az udvarra, mindig türelmesen és csendesen lépkedett el a kutig és vissza és olyan halkán tette meg maga után a konyhaajtót, mintha egy kis madár surrant volna be. A gyerekek minden reggel megfoltozott harisnyával és tisztára mosdva jöttek ki játszani és ha nagyon nagy volt a láрма, az asszony kitekintett. Amikor jókedvükben lármáztak, mosolyogva hágyta őket kiabálni. De ha baj volt, ha összeverekedtek a többi gyerekekkel, behívta őket magához és a gyerekek egy intésére beszaladtak hozzá, bár soha szigorú nem volt hozzájuk s nem tudott úgy kiabálni és rikoltozni, mint más asszonyok.

Ha legalább veredett volna néha! Vagy pletykát lehetett volna tőle hallani. Vagy az urá panaszkodott volna. Hiszen az ő ural sem lehetett tökéletes! Ha nem is iszik soha, ha hangos szavát nem is hallani: bizonyosan veszekedtek néha ők is. És hogy szűken voltak, abból is látszott, hogy nyaranta a tokot is megették főzve, amit erre felé csak a malacoknak adtak meg akkoriban. Igaz, az asszony megintotta reá a szomszédokat, hogy kaporral és teffel leizatsák. De mégis malacoknak való étel volt s a cseh asszony örült, hogy ezt elmondhatja:

— A magyarok, akik a mi udvarunkban laknak, azt eszik, amit a malacok!

Ugy vágyott már egy kis egészséges csetepátára. Ha egyszer, egyetlenegyszer szívéből összeveszhetett volna a simahaju magyar asszonnyal, ha egyszer a kontyát megrázhatta volna: megenyhül a szíve és szeretettel tudott volna érezni iránta. De a magyar asszony hallgatót és türt. Akkor is, ha vasárnapokint mindenki kiöltözött, csak neki nem volt szép új ruhája. Akkor is, ha a cseh asszony sörözní ment az urával és ő

otthon maradt és vasárnap délután is foltoznia kellett.

Gyűlölni való teremtés volt, igazán. Az a csöndes, keskeny fehér arc s a kis vékony keze, ami majd eltört néha a munkában... a türelme, amivel tiszser is újra oitotta a mosott ruhát, ha lefujta a szél, a gyöngédsége, amivel nyurga fiait simogatta... huh! Nézni sem volt jó.

Amint teltek az évek, egyre mélyebb lett a vöröshaju asszony szívében a gyűlölködés. Mert ő elhízott és öregedett, a barnahaju magyar asszonynak meg, ha ősz szálak vegyültek is a hajába, inkább szebb lett egyre az arca. S a férje most is ugy csókolt neki kezét, mint rége. Ókölbe szorult a két kövér tenyere, ha csak rá gondolt is. Neki soha nem csókolt kezét a férje.

Most már csak egy reménysége volt a kövér cseh asszonynak:

Nemsokára megnőnek a gyerekek. Akkor aztán majd elkövetkezik az ő ideje. A fiai a gyárban fognak dolgozni és sok pénzt hoznak. A leányai táncolni fognak és minden ujjukra tiz gavallérjuk is lesz. A magyar asszony fiai meg éhenkórászok lesznek, mert még mindig nem jelentették be sehol s nem jártak utána, hogy munkát kapjanak. A leányok meg olyan csendes kis vékonyak, azokat ugyan senki sem fogja táncoltatni!

Mikor az 1867-ik esztendőben az uj-évi ebédet főzte a cseh asszony, ugy látta félszettel, mintha odaát a magyarok is jobban ünnepeleének, mint máskor. Pecsénye szaga jött át az udvaron s az asszony fekete selyem szoknyában ment a templomba az ural karján. Fekete selyem szoknyában! Honnan vették ezt a szoknyát?

A cseh asszony elhatározta, hogy megkérdezi, honnan van egyszerre annyi pénzük? De a fekete selyem szoknya újra eltűnt s a magyar asszony csendesen eldégelt tovább. Hanem egy napon azt hallotta az egyik gyermekétől a cseh asszony, hogy el fognak költözni.

— El fogtok költözni? — állította maga elé a legkisebb magyar gyermek, egy csöpp négyéves leánykát. — És hová?

— Haza, Magyarországra — mondta a kicsi és boldogon összecepa két kis tenyerét. — Ott viszakapjuk a szép régi házunkat és lesz köcsink, lovunk, lesz szobaleány és szakácsné és a mama nem fog többé főzni... apánk azt mondta, hogy ugy fog élni ezentúl, mint egy királyné, bizony!

— Miket beszélsz te itt összevisz-sza? — hűdedezett a cseh asszony. — Ki hiv benneteket Magyarországra?

— Deák Ferenc — mondta komolyan a kisleány. — Édesapám segíteni fog neki, hogy Magyarország nagy legyen, olyan nagy, mint...

A kövér asszony szédülten dőlt hátra. Ugy érezte, legyőzték. A magyar asszony sohasem fogja irigyelni őt. Nem fogja látni, mennyi pénzt hoznak haza a fiai, mennyi gavallér táncoltatja a leányait... Hazamegy, szobalány és szakácsné fogja lesni parancsait, hintón fog járnó eregésében, neki meg itt kell maradnia az udvarban s huzni a nyirkorgó kutból a vizet...

Elontotta a keserű gyűlölet. Megrázta a kislány karját. Magából kikelten sikoltotta:

— Átkozott legyen az anyád és átkozottak legyenek valamennyien! Pusztuljon el anyád akkor, mikor a legboldogabb lesz és az unokáim üzék ki az ő unokáit onnan Magyarországból, ahová hazamentek!

.... És ugy történt.

A mi költőink

Kiskertemben fátolvirág...

Kiskertemben fátolvirág

Gyönyörűen pompázik.

Körülvette száz muskátli

Mosolyogva virágzik.

Oh, de szépek, de kedvesek

A muskátli virágok,

Nyílnak mint a, nyílnak mint a:

Baranyai leányok!...

Nálunk a szerelem-mezőn

Déliabok tanyáznak,

Könnyet hullatnak a lányok,

Mikor néha ott járnak.

Mert játszó a déliabok,

Nem is tudják, szegények... .

Csalfák mint a, csalfák mint a:

Baranyai legények... .

ÉKES-PAPP MÁRIA (Dióviszló)

Házunk előtt a Hernád...

Házunk előtt a Hernád a fővenyt

sodorja,

Haragszik is énreám a kedvesem

anyja.

Hernádból a Sajóba folyik a kanalis,

Megcsókollak, szép rózsám, ha látja

anyád is... .

Megyen a nap lefelé, csillag gyul

az égen,

Hahány fényét fürdetné a Hernád

tükrében.

De a Hernád haragos, folyik fel-al is,

Haragszik rám, irigyem: az egész

világ is!

Házunk előtt a Hernád a fővenyt

sodorja,

Babonázó szemednek vagyok a

bolondja.

Érted élek és halok, tudja a világ is,

Megcsókollak, szép rózsám, ha látja

anyád is... .

SZILÁGYI FERENC (Ujcsalános)

A tavaszi napsugárba...

A tavaszi napsugárba beköszönt

a kikelet,

Van egy kislány a világon, kit a

szivem ugy szeret.

Óvé szivem minden vágya s minden

dobbanás,

Nem kell nékem ökvülvé soha, soha

senki másé.

A tavaszi napsugárba kimílnak a

virágok,

Ólelem az igazszívű, szökehajú

babámat.

Ólelése, csókólása olyan, mint az

édesméz:

Boldog vagyok, ha két szemé a

szembebe bele néz.

HÓBOR FERENC (Csernelháza)

Találja ki!

PÓTLÖREJTVÉNY

• vas = a régi szalonna, zsir

ilyen.

ko... = piaci árus.

• das = bűnös valamiben.

ka... = fejen viselik.

• kab = férfinév.

= névelő.

ko... = vashoz átve, szikrát vet.

• ga = szín.

hó... = az év 12-ed része.

A fenti szótagekokat megfelelően egészítsük ki — a pontok helyére megfelelő betűket írva — és megfejtésül az új szótagekokból addó mondatot küldjük be.

A levelezőlapra irt megfejtést a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-u. 24.) kell beküldeni tíz napon belül. Elkészve érkező megfejtést nem veszünk figyelembe. Jutalom:

öt darab értékes könyv.

Kiosztjuk öt olyan olvasónk között, aki a rejtvényt helyesen megfejté, előfizetői táborunk tagja és előfizetési díjhátraléka nincs.

A Találja ki! helyes megfejtését és eredményét a 18-ik számban teszszük közzé.

A 12-ik számban feladtuk a következő kérdést:

1. Hol és mikor semmisítették meg a tatárok a magyar seregeket? Válasz: IV. Béla király uralkodása idején, 1241-ben, a muhi csatában.

2. Hol és mikor volt a százötven éves török uralom kezdetét jelentő vészes csata? Válasz: Mohácsnál, 1526-ban. Ez volt a „mohácsi vész”.

A megfejtést huszonhét olvasónk küldte be; ezek közül csak egy volt részben hibás.

Öt pengő jutalmat nyert:

1. Ádám Lajos (Révfölde).

2. Börcsök Sándor (Mezőhegyes).

3. Lantos József (Pécsvárad).

A jutalmakat postautalványon elküldtük.

MINDEN UJ ELŐFIZETŐ a falusi polgár táborát erősíti!

IGAZGYÖNGYÖK

A sas nem fog legyeket; bika nem harcol az egérrel.

Ne csak kezdeddel csinálj, amit cselekszel, eszed is ott legyen.

Néma kutatótl, csöndes víztől óvakodj.

Mindent a saját céljára használj. A cigány nem lesz tisztább, ha a szappant megesi.

Az egyik embert meg kell érteni, hogy szerethessük. A másikat szeretni kell, hogy megérthessük.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Hadjáró kaphat-e csegyártási engedélyt? 2. Milyen számú rendelet foglalkozik az csegyártással? 3. Day kisbő izem helyidőszakhoz milyen összegre lenne szükség? 4. Hová kell beadni a kérvényt? (P. J., Babócsa.)
Felelet: 1. Csak vívők és hadirokkantak szoktak kapni csegyártási engedélyt. 2. Erre vonatkozólag nem jelent meg rendelet, hanem csak elvi döntés. 3. 15.000 pengő. 4. A pénzügyminiszterhez.

Kérdés: Herénydeny-gyűrűt lehet-e jádály készíteni, ha nem, hol kapható? (N. S., Bőrökösözmeny.)
Felelet: A herénydeny készítése nagyon könyes művelet: ha a készítéséhez szükséges vegyszerek nem tiszták, a fém egési sebet okozhatnak; ezért rovatnál intézkedni nem ajánlja a kísérletezést. Ezt annál kevésbé, mert a készen kapható se kerül többé, mint amennyit otthon lenne elkészíthető. Kapható jó herénydeny a Mezőgazdák Szövetkezeténél (Budapest, Alkotmány u. 29.), a Hangyánál és minden magkeskedő-cégnél (Monori, Mauthner, stb.).

Kérdés: Van 3888 népszerűségű földem, tavudal. Tartozom-e földadót? Földig fizetem 10 pengőt. (B. A., Kunsemtörln.)
Felelet: Azok után a mezőgazdasági ingatlanok után, amelyeknek kataszteri tiszta jövedelme 100 koronát meg nem halad, 1937. évi végéig földadót nem kellett fizetni, de valószínű, hogy a kormány ezt a rendelkezést 1938. évre is ki fogja adni. Az ercvonatkozó rendeletek számlát a Vasárnap művi évi, december 26-iki számának Tanácsadó rovatában közöltük.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK:

M. I., Lentszombathely. Válogatunk belőlük. — **M. F.** Kijelöljön be másik elbészelt, ez mégis csak túlságosan iszonytelt. Verséből közlünk. Legalkalmasabb időpont: hétfő, kedd, vagy péntek délelőtt 12 és 1 óra között. — **M. I., Szekszárd.** Ez — sajnálatunkra — nem vált be; mást kérünk. — **M. V., Szekszárd.** Nem váltak be. Ne tékozzék! Idejét elveszítve, ha egyszer nem megy. Feljuttatja jó. — **Ifj. Sz. J., Pótréte.** A szóbanforgó pénzösszeg beérkezett. A „Nem ragyognak a csillagok” című egy kis jókaragnak elcsúszik. — **Sch. J., Gyula.** A Morse-rejtvényt közölni fogjuk. — **B. K., Budapest.** A bekielöltöt anyaggal alkalomadtán táblu foglalkozunk. — **Ifj. K. J., Budapest.** Tavaszai verseknek bőven vagyunk; mást kérünk. A felvetett gondolattal mi abban az értelemben már foglalkoztunk, hogy valjón ne közölnék-e a vasárnapokra randeít evangéliumot? Mindenesetre örülünk, hogy Önnek is eszébe jutott a dolog. — **K. J., Kiskőrös.** Válogatunk belőlük. — **Öszlörösz.** Verséből — amint a sor Önről került — közlünk. — **N. L., Mány.** Verse jó. — **Z. I., Bükkszent-erzsébet.** „Amikor egy holdas éjjel” című versét a közlendő sorába iktattuk. — **M. V., Nagykőrös.** Az első közléseszték. — **Ifj. N. J., Zalavár.** Mást kérünk, ez nem közölhető. — **Sz. G., Gencsath.** Valamelyiket közölni fogjuk. — **P. O., Okány.** Verséből közlünk. — **D. J., Magyarszeke.** Kijelöljön be a kért lap kiadóhivatallához (Bp., L. Vár, Kapisztrán-ter. 1.) 20 filleres értékű blyegyet, melynek ellenében a lapot megküldjük. Nyom csakoly összeget utánvéttel nem lehet küldeni.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÓZSDE

Bészárpiac. Buza, tiszavideki és fősztiszavideki 77 kg-os 20.65—21, 78 kg-os 20.95—21.30, 79 kg-os 21.20—21.50, 80 kg-os 21.25—21.60; fejlemények 77 kg-os 20.65—20.95, 78 kg-os 20.95—21.25, 79 kg-os 21.20—21.45, 80 kg-os 21.35—21.55; (tunatiszakozai és a többi dunántúli) 77 kg-os 20.65—20.90, 78 kg-os 20.95—21.20, 79 kg-os 21.20—21.40, 80 kg-os 21.35—21.50; rozs pestvidéki 18.75—18.85, egyéb 18.95—19.15; sörárpa kiváló 17.75—18.25, IIa 17.25—17.75, sörárpa 16.50—17; takarmányárpa Ia 15.50—16, IIa 15—15.50; zab Ia 15.30—15.50, IIa 15.15—15.25; tengeri tisztított és egyéb állomásokról 12.80—12.90, finom búza-korpa 13.50—13.65; 8-as búzafélt 15.20—15.75 pengő 100 kg-ként.

Határidőpiac. Rozs májusra 19.17—19.18; tengeri májusra 13.10—13.12 pengő 100 kg-ként.

Magpiac. (Mauthner Ödön Magtermelő és Magkeskedelmi Rt. heti jelentése.) A magpiac tözsedel forgalma az elmúlt hét folyamán ugyiszólván a teljes üzletelenség jegyében múlt el. — A Budapesti Áru- és Értéktörzse hivatalos jegyzését nyersárut, 100 kg-ként, az Budapesti Kőes fehér 15—17, vörös 12.50—13.50, egyéb 11.00—12, az feladólómás: térségi nagyszemű 29.50—31, kisméző 23.50—23, olajgyártásra dohos 23.50—24, mák 107—110, Viktória borsó 17—18.50, Express 17—18.50, szokványos dunai 21.75—22.25, dunántúli 21.25—22, felső-magyarországi 21—21.50, fűribab gömbölyű 18—19, hosszú 18—19, lucernamag nyers arankás 180—215, légeremag nyers arankás 110—120, muharmag 14.50—16.50, bílköny (tavaszi) 14.50—15.50, csilagfürt fehér lapos 13.50—14.50 pengő.

Abriaktakarmány. Árpakorpa 14.80 barsóbéj 16, borsókonyó 15.80, buza-korpa 13.10—13.30, buzatakarmányvíz 14.90—15.30, kőszüdiopogácsa 15, konykoldara 12.80, lenmagpogácsa 17, melisz 10, napraforgópogácsa 15.50—15.75, extrahált napraforgóda 15, szárított rapszelet 11.50, repcepogácsa 13.50, rozskorpa 12.80 P mm-ként.

Takarmány. Rétiszéna, Ia 6.50—7.50, 4.70—5.80, lucernaszéna 8.70—9.50, zabos 6—6.40, IIIa 4.50—5.60, muharszéna bílkönyszéna 6, szemes zab rendelésre 16.30, alomszalma, roz 4.40—4.60, IIIa szalma, buza 4.30 P mm-ként.

Vágómarha. Bika, magyar, Ia 52, IIIa 40, tarka, Ia 72—74, IIa 57—70, IIIa 50—52, ökör, magyar, Ia 52—71, IIIa 42—40, tarka, Ia 52—78, IIIa 40—50, tehén, magyar, IIa 50—73, IIIa 40, tarka, Ia 72—77, kivételesen 50—84, IIa 50—70, IIIa 40—48, nőrendű 62—76, kiscsontozó való 28—37 fillér kg-ként előstulban.

Borjú. Ia 96—101, kivételesen 103, IIa 88—94, IIIa 80—84 fillér kg-ként előstulban.

Tevészmarhák és járnások. Ia a beloldi járnásokkor (tarka) és beültelt való 110—70—74, Ia a beloldi járnásokkor (fehér) 70—74, 1½ éves tisz 70—74, 1½ éves tisz 70—74, fiatal, friss fejűtől 70—80 fillér kg-ként előstulban.

Juh. Külföldiek megfelelő prima fiatal ür, darabonként 50 kg súlyban 46—52, prima fiatal bárány, páronként legálább 80 kg súlyban 50—56 fillér kg-ként, etetés-falatás után gazdaságban mászávala, 3 kg súlyvevőnással.

Ló. Könyvbe kössli (híntés és jukker, stb.) 500—650, igaz loestli (nehéz nyugati fajta) 300—650, igaz loestli (könnyű nyugati fajta) 250—700, általában 10 75—250, vágó ló 40—250 P darabonként.

Sertés. Erdalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 111.50, szedetsertés Ia 105—106, IIa 102—104, IIIa 90—98, angol tökesertés 103—106 fillér kg-ként.

Zsír és szalonna. Szalonna, olvasztani való 148—164, sózott 158—200, füstölt 190—240, háj 160—180, tepertő 160—220, sertészsír helybe 164—180 fillér kg-ként.

Nyersbőr. Marhabőr 40 kilónál nehezebb, magyar 85—90, tarka 95—100 fillér, a 40 kilónál könnyebb marhabőr 10 fillérről előstul. Tarka bikabőr 45 kg-ig marhabőrben, 55 kg-ig 75—80, borjúbőr, hosszalább 130—149, rövidbőrben borjúbőr 140—155, merülő juhőr, zöld-súlyban 60—70 fillér kg-ként. Mészáros-lóőrű darabonként 14—15 P, kisebb lóőrű 10—20 százalékkal kevesebbet fizettek.

A borpicanya. ha az áratat a szépen tudoló kivétel sem tudja kedvezőbbre fordítani. Kistermekők borait minőség szerint 1.2—1.3 fillérről vásárolják Maligand-földönként. A történelmi borvidékek borai 30—50 filléres árat fizetnek literenként.

Vad és vadnis. Szarvasomb 240—260, gerinc 350—400, lapocka 100—120, többi része 30—50, őzgerinc 400—500, omb 240—280, többi része 30—100, vaddisznó, gerinc 180—200, comb 180—200, többi része 180—200 fillér kg-ként.

Halpiac. Harcsa, nagyság szerint 300—500, ostuka 150—300, ponty 120—200, kárász 110—140, comp 120—140 fillér kg-ként.

Baromfi és tojas. Élő baromfi: Tyúk 250—450, csirke, udjónság 180—240, rántandó való 180—260, sütni való 220—320, káppan 400—600 fillér darabonként. — **Leült baromfi:** Tyúk 140—200, csirke, rántandó való 180—450, sütni való 180—340, káppan hízott 180—240, rucá hízott 150—200, lud hízott 150—220, pulyka hízott 140—200, hímam, nagy 500—1000, kisl 300—600 fillér kg-ként. Teafiók 10 darabig 6—7, fűzörös 5—6, apró 5—6 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 30, lefelezett tej 10, aúrdtejt 96—100, tejszín 180—200, tejfejt 100—120 fillér literenként. Centrífugatit val 320—340, főzővaj 290—300, tehenúrtó, sovány 60—80, juhúrtó 180—240, kevertúrtó 140—180, juh-sajt 180—220, trappista 200—260 fillér kg-ként.

Zöldség. Sárgarépa 18—36, petrezselyem 58—100, kevert zöldség 48—60, zeller 24—40, kalarabé újd. 24—60 db-ja, vörösgyümölcsök 24—30, közönséges 20—28, fokhagyma 24—40, oékla 18—28, savanyított káposzta 40—48, kelkáposzta 24—30, vöröskáposzta 46—68, fejessaláta db-ja 8—38, burgonya, udjónság 60—160, Gállbaba 10—12, őszirózsa 8—10, nyári-rózsa 10—12, Ella 6—8, kifil 16—24, 6. méret csiperkegomba 120—240, szárított 400—500, spárga, udjónság 200—600, sóska 25—60, paraj tisztított 16—36, feketeretek 12—24 fillér kg-ként. Hónapokreték csomanként 10—36 fillér.

Gyümölcs. Alma neves 90—200, aszaltalma 130—150, szilva 120—160, gyümölcs 120—260, dió keménybőrű 80—120, dióbél 240—360, mogyoróbél 260—320, héjazott mandula 480—600 fillér kg-ként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes nem 480—540, fűszes 380—440, róza 320—380, mák, kék 140—160, pergett mák 140—160, kőmennyag 200—300, háziszappan szín 96—120, közönséges 56—96 fillér kg-ként.

Szész és szeszitalok. A szeszüzletben az elmúlt héten az összes szeszüzletteléscél változatlan áron jegyezték. A gyümölcsalkoholban tartózkodó az irányzó és kisebb forgalom mellett az árat változtalanok. **Törökgyümölcs.** 2.30, seprőlínka 2.75—2.85, szilvium 4.60—4.40, barackpálinka minőség szerint 6, (eperpálinkában nem volt forgalom), borpárlat 3.50 pengő terjedő áron kelt el. Az árat 10.000 literfokunkint 11, táblázat szerint + 3% forgalmi adó értendők.

Idegen pénzek vételi és eladási ára 1938 április 5-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Száz pengőnél többé kerül száz darab:** Angol font 1980—1700; dollár 337.10—341.10; kanadai dollár 332—337; holland forint 187.05—180.05 pengő. — **Száz pengőnél kevesebbé kerül száz darab:** Csehi korona 10—11.70; lengyel zloty 90—61.40; szerb dinár 7.15—7.70; francia frank 10.20—10.70; román leu 2.50—2.80; bolgár leva 3.60—4; olasz lira 16.90—17.90; svájci frank 77.45—78.35 pengő. Ezekhez az árhozhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, Áv. 10. Állat- és kirakóvásár: Alpár, Cegléd, Csápa, Ráckeve. — **Hétfő, Áv. 11. Állat- és kirakóvásár:** Baktalórántháza, Dévaványa, Eresz, Fehérgyarmat, Győr, Hajdúszoboszló, Kiskomárom, Kisláng, Magyarkezi, Mohács, Nyíregyháza, Pásztó, Putnok, Ráckeve, Rohány, Sátoralajtai, Sümeg, Tiszacsanak, Vámosmikola, Vátpálota, Ló-, marha- és kirakóvásár: Dunapataj, Lenti, Nova, Ozora, Szulok, Taly, Vásároszló, Marha, sertés- és kirakóvásár: Hegykö. **Kirakóvásár:** Tiszadob. — **Kedd, Áv. 12. Állat- és kirakóvásár:** Eresz, Gáva, Gószlyi, Kóty, Nagycsenced, Nagyharsány, Pásztó, Rétvágy, Szentlénye, Ló-, marha- és kirakóvásár: Dunapataj, Sármedék, Marha- és kirakóvásár: Szegényrévgyölgy. **Ló- és marhavásár:** Zalacszeres. — **Szerda, Áv. 13. Állat- és kirakóvásár:** Abaujszántó, Balatonföldvár, Mór, Nyírmada, Székesfehérvár, Ló-, marha- és kirakóvásár: Nagykőrös, Zalacszeres. **Ló-, marha- és kirakóvásár:** Csorna. — **CSütörtök, Áv. 14. Állat- és kirakóvásár:** Fertőrákos (bi-zyonlat), Kaposszekcső. **Ló-, marha- és sertésvásár:** Devecser, Sertés- és kirakóvásár: Diósgyőr. — **Nagypuntek, Áv. 15. és Nagy-sombat, Áv. 16:** Niacs vásár.

Arany- és ezüstpénzek ára

1938 április 5
Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 38 fillér; kétkoronás 76 fillér; háromkoronás 2 pengő 02 fillér; négy egyforintos 1 pengő 03 fillér.
11 karátos fémáruany grammonként 3 pengő 20 fillér.
Színarany kilogrammja 5800 pengő, **Szinezüst kilogrammja** 97 pengő.

RÁDIO

Budapest I. VASÁRNAP, IV. 10.

9.30: Hírek. 10: Református istentisztelet. 11: Róm. kath. istentisztelet. 12.30: Pontos idő, időjárás és vizállás. 12.30: Operaházi zenekar. 13.05: Művészet előadás. 14: Hanglemezek. 15: „Legjobb eszmegszólók”. Gerő Zoltán ny. kir. mezőgazdasági kísérletügyi főadnyktus előadás. 15.45: Zongora. 16.20: Előadás Jókairól. 16.15: Cigányzene. 17.30: Hungária—Ferenecváros bajnok labdarúgó mérkőzés második félidője. 18.30: Szalonzene. 19.20: Gardónka. 19.55: „A regényhős”. Hangjáték. 21.40: Hegedű. 22.15: Magyar-lengyel ökölvívómérkőzés. 22.45: Katonazene.

Allandó közvetítések félköznapokon:

6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Két felfoalvás. 11.10: Vízjelzés. 12: Harangszó, időjárás-jelentés. 14.40: Időjelzés, stb. 16.45: Pontos időjelzés, stb. 00.05: Hírek.

HÉTFŐ, IV. 11.

12.05: Ének zongorakísérettel. 13.30: Beszkiár-zenekar. 16.15: Diákféltér. 17: Európai zongorakísérettel. 17.35: „Lesóharsra-borgászat”. 17.55: Hanglemezek. 18.45: Csevegés. 19.15: Szécs Miklós dr. művegy. nótákár. énekel. 20.10: Hangverseny. Zenekar. 22.15: 166-járás. Majd: Szalonötös. 23.30: Vonós-együttes.

KEDD, IV. 12.

12.05: Zongora. 13: Cigányzene. 16.15: „Asszonyok tanácsadója”. 17: Felfoalvás. 17.25: Hanglemezek. 18: Két ebe-szécs. 19.05: Bornemisza Géza kereskedelei-és ipariügyi miniszter előadása a Budapesti Nemzetközi Vásárról. 19.30: Operaházi előadás közvetítése. „Himfy”. Zenéjét szerzette Poldini Ede. 23: Cigányzene.

SZERDA, IV. 13.

12.05: Hanglemezek. 13.30: Szalonzene. 16.15: Diákféltér. 17: Hegedű zongorakísérettel. 17.35: „A szív a mai életiramban”. 18.05: Cigányzene. 19.35: „Zéta”. Szimfón. Irta: Gardonyi Géza. 21.15: Hangverseny. 22.25: Időjárás. Majd: Cigányzene. 23.10: Otasnyelvt előadás.

CSÜTÖRTÖK, IV. 14.

12.05: Szimfónikus zenekar. 13.30: Hanglemezek. 16.15: „Husvét a szta”. 17: Zongora—Hegedűszonata. 17.30: „A Kereszt utja Jeruzsálemben”. 18: Szalonzene. 18.45: „Szűkebbi időszori te-udásod”. S. Bíró Géza ny. fűtészartó előadása. 19.10: Bach: Maté passio. Maté evangéliuma szaval szerint. 22.30: Időjárás. Majd: Hanglemezek.

PÉNTEK, IV. 15.

9: Református istentisztelet. 10: Hírek. 10.15: Róm. kath. istentisztelet. 11.15: Evangélikus istentisztelet. 12.30: Hangverseny. 14: Hanglemezek. 17: Nagypunteki lamentáció. 18.35: Revere Gyula hátrák. 19.19: Ravasz László előadása. 19.30: Szalonzene. 21: Operaház zenekar. 22: Időjárás. Nagypuntekre való tekintettel, a további adás szimtel.

SZOMBAT, IV. 16.

12.05: Kamarakörös. 13: Szalonzene. 16.15: Mesék. 17: „Mit üzen a rádió?”. 17.30: Hír Sári zongorázik. 18.10: „Krisztus feltámadott”. 18.40: Kerpely Jenő gondolkázik. 19: Harangszó. Utána: Tóth Tihamér dr. előadása. Majd: Kerpely Jenő gondolkázik. 19.45: „Husvéti vers”. 20.10: Hanglemezek. 21.35: Cigányzene. 22.35: Operaházi zenekar.

Budapest II.

Vasárnap, Áv. 10. 11.15: Katonazene 15: Hanglemezek. 16.20: Cigányzene. 17.30: Diszhangverseny. 19.15: Előadás. 19.55: Ének. 20.55: Jaja. — **Hétfő, Áv. 11.** 18.45: Cigányzene. 19.30: Előadás. 20.30: Hanglemezek. — **Kedd, Áv. 12.** 18.05: Klarinét. 18.30: Mezőgazdasági féltér. 19.05: Szalonzene. 20.35: Hanglemezek. — **Szerda, Áv. 13.** 19: Olasz nyelvlecke. 19.35: Ének. 20.55: Hanglemezek. — **CSütörtök, Áv. 14.** 18.15: Előadás. 18.45: Szalonzene. 19.25: Előadás. 20.45: Hanglemezek. — **Péntek, Áv. 15.** 17: Hanglemezek. 18.50: Előadás. — **Szombat, Áv. 16.** 17.30: Mezőgazdasági féltér. 18: Hanglemezek. 20.10: Elbeszélés.

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETÉS FELLELOS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.